

ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້
ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້

ບົດລາຍງານຄວາມຄືບໜ້າ ຂອງກິດຈະກຳການຄົ້ນຄວ້າດ້ານປ່າໄມ້
ໃນສົກປີ 2005 - 2006

ໂຄງການຍ່ອຍຄົ້ນຄວ້າປ່າໄມ້
ໂຄງການຄົ້ນຄວ້າກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ເຂດພູດອຍຮ່ວມມີ ລາວ-ຊູແອດ

ທັນວາ, 2006

ສາລະບານ

<i>ເນື້ອໃນ</i>	<i>ໜ້າ</i>
ຄຳຂອບໃຈ	2
ຄຳນຳ	3
ບົດສັງລວມຫຍໍ້	4
ພາກສະເໜີ	5
ພື້ນທີ່ຂອງໂຄງການ	6
ຂໍ້ມູນພື້ນຖານແຜນງານຄົ້ນຄ້ວາ	7
ການປູກຊະນິດພັນຢາງພາລາ (77-4, GT1) ປະສົມພືດກະສິກຳ (ສາລີ, ເຂົ້າ, ໝາກເດືອຍ, ໝາກງາ, ຖົ່ວເຫຼືອງ) <i>ສົມອນ ວົງຄຳຮໍ່</i>	8
ການປູກເສີມກ້ອງປ່າຊົມໃຊ້ບ້ານ ດ້ວຍເບ້ຍໄມ້ 4 ຊະນິດ (ຢາງບົງ, ແຕ້ຄ່າ, ດູ່, ຂົມຝາດ) <i>ໄລຄຳ ສີຫານາດ</i>	12
ການປູກໄມ້ເກດສະໜາ ແລະ ເປືອກເມືອກແບບປະສົມປະສານໃນພື້ນທີ່ດິນຄ້ອຍຊັນ ໃນລະບົບ Agro Forestry ແລະ Farm Forestry <i>ວຽງສຸກ ພິນສຸພິມ ແລະ ສົມຈັນ ນັນທະວົງ</i>	16
ທິດລອງນຳໃຊ້ຮູບແບບການປູກພືດຄົງທີ່ປະສົມປະສານລະຫວ່າງ ໄມ້ສັກ, ບໍ່ສາ ແລະ ພືດອາຍຸສັ້ນຢູ່ດິນຄ້ອຍຊັນ <i>ບຸນປະສັກໄຊ ຄຳພູມີ</i>	21
ການປູກເປືອກເມືອກໃນພື້ນທີ່ປ່າເລົ່າ <i>ສຸນີ ພິມດວງສີ</i>	26
ການປູກໝາກແໜ່ງໃນພື້ນທີ່ປ່າເລົ່າ <i>ສຸນີ ພິມດວງສີ</i>	29
ການວາງແຜນກຸ່ມບັນພັດທະນາລົງເລິກວຽກຈັດສັນປ່າໄມ້ຊຸມຊົນ <i>ພິມມາ ປະທຸມມະວົງ</i>	32

ຄຳຂອບໃຈ

ພວກເຮົາຂໍສະແດງຄວາມຂອບໃຈມາຍັງພະນັກງານທັງ ຍິງ ແລະ ຊາຍ ຈາກໂຄງການຢ່ອຍຄົ້ນຄ້ວາປ່າໄມ້ ແລະ ທີມງານທຸກໆ ພາກສ່ວນ ທີ່ໄດ້ເຮັດ ວຽກ ງານຮ່ວມກັນດ້ວຍຄວາມຫ້າວຫັນ ໃນການວາງແຜນການ, ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ການຕິດຕາມ ກວດກາ ໃນ ຂະບວນ ການທົດລອງຮ່ວມກັນໃນເຂດພື້ນທີ່ການ ຜະລິດຕົວຈິງຮ່ວມກັບຊາວກະສິກອນ ໃນຊ່ວງລະດູການຜະລິດ ສິກປີ 2005 - 2006, ໃນການເຮັດວຽກງານ ການຄົ້ນຄ້ວາຮ່ວມກັບຊາວກະສິກອນ ພວກເຮົາໄດ້ເຮັດ ວຽກເປັນທີມງານເຊິ່ງປະກອບມາຈາກລາຍພາກສ່ວນ ເຊັ່ນ: ຈາກສູນຄົ້ນຄ້ວາປ່າໄມ້, ສູນຄົ້ນຄ້ວາກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ພາກເໜືອ, ຫ້ອງການສົ່ງເສີມກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ແລະ ຫ້ອງການປະສານງານໂຄງການ ເມືອງໂພນໄຊ ແລະ, ຫ້ອງການສົ່ງເສີມກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ແລະ ຫ້ອງການປະສານງານໂຄງການ ເມືອງ ນາໝີ, ໂດຍການໃຫ້ຂໍ້ຄິດ ແລະ ເປັນທີ່ ປຶກສາຈາກຫົວໜ້າ ປະສານງານໂຄງການຄົ້ນຄ້ວາກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ເຂດພູດອຍຮ່ວມມີ ລາວ- ຊູແອດ, ສູນຄົ້ນຄ້ວາປ່າໄມ້ ແລະ ສະຖາບັນຄົ້ນຄ້ວາກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ໂດຍການສະໜັບສະໜູນຈາກໂຄງການ Sida ທາງດ້ານງົບປະມານ, ພະ ຫະ ແລະ ສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກອື່ນໆ ຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ພວກ ເຮົາສາມາດ ປະສົບ ຜົນ ສຳເລັດໄດ້ເປັນຢ່າງດີ.

ພວກເຮົາສາມາດເວົ້າໄດ້ວ່າ ໃນການປະກອບສ່ວນ ຂອງຊາວກະສິກອນໃນເຂດບ້ານເປົ້າຫມາຍ ຂອງ ໂຄງການທັງສອງ ເມືອງທີ່ໄດ້ກ່າວມາຂ້າງເທິງແມ່ນມີຄວາມກະຕື ລືລົ້ນ ແລະ ມີຄວາມຕັ້ງໜ້າສູງ ຍ້ອນ ແນວນັ້ນ, ພວກເຮົາຈຶ່ງ ຂໍສະແດງ ຄວາມຂອບໃຈມາຍັງພວກເຂົາເຈົ້າທັງໝົດເລົ່ານັ້ນ ໃນການເສັຍສະລະເວລາ, ແຮງງານ, ພື້ນທີ່ດິນ ແລະ ຄວາມຮູ້ທ້ອງຖິ່ນ ທີ່ພວກເຮົາໄດ້ທຸ້ມເທົ່າໃສ່ໃນການດຳເນີນການຄົ້ນຄ້ວາທົດລອງຮ່ວມກັນກັບໂຄງການພວກເຮົາ.

ພວກເຮົາມີຄວາມເພິ່ງພໍໃຈ ຕໍ່ກັບບັນດາພະນັກງານ ພະແນກ ຄຸ້ມຄອງການຄົ້ນຄ້ວາ ແລະ ຜູ້ປະສານງານ ອາວຸໂສຂອງ ໂຄງການ ໃນການຊຸກຍູ້ ແລະ ການໃຫ້ຂໍ້ສະເໜີແນະໃນການວາງແຜນການຕ່າງໆ.

ພວກເຮົາຂໍສະແດງຄວາມຂອບໃຈ ມາຍັງຫົວໜ້າ ແລະ ຄະນະສູນຄົ້ນຄ້ວາປ່າໄມ້, ຫົວໜ້າ ປະສານງານໂຄງການຄົ້ນຄ້ວາ ກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ເຂດພູດອຍຮ່ວມມີ ລາວ-ຊູແອດ, ຫົວໜ້າ ແລະ ຄະນະສະຖາບັນຄົ້ນຄ້ວາກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ທີ່ໃຫ້ທິດຊີ້ນຳຕ່າງໆ

ພ້ອມດຽວກັນນີ້ ພວກເຮົາມີຄວາມຍິນດີໃນການຮັບຟັງ ຄຳຄິດຄຳເຫັນ ແລະ ຂໍ້ແນະນຳ ຈາກບັນດາ ທ່ານ ຕໍ່ກັບບົດລາຍ ງານສະບັບນີ້ດ້ວຍ.

ໂຄງການຢ່ອຍຄົ້ນຄ້ວາປ່າໄມ້

ທ່ານ ຄຳພອນ ມູນລະໂມ

ຄຳນຳ

ໂຄງການຢ່ອຍຄົ້ນຄ້ວາປ່າໄມ້ ແມ່ນໜຶ່ງຂອງຫຼາຍໂຄງການຢ່ອຍທີ່ຂຶ້ນກັບໂຄງການຄົ້ນຄ້ວາກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ຮ່ວມມືລາວ-ຊູແອດ ທີ່ມີເປົ້າໝາຍ ເພື່ອຄົ້ນຄ້ວາທາງຮູບແບບ, ເຕັກໂນໂລຢີທີ່ເໝາະທາງດ້ານປ່າໄມ້ ເພື່ອຈະບັນຈຸເຂົ້າໃນບັນດາແຜນຍຸດທະສາດທີ່ສຳຄັນຂອງລັດຖະບານ ຄື ການຫຼຸດພື້ນຜິວອອກຈາກຄວາມທຸກຍາກ ໃນປີ 2020 ໂດຍເນັ້ນໃສ່ ການຮັບປະກັນ ທາງດ້ານສະບຽງອາຫານ ແລະ ການເພີ່ມການປົກຫຸ້ມຂອງປ່າໄມ້ ອັນທີ່ໄດ້ມີການນຳໃຊ້ ແລະ ຈັດສັນຢ່າງຍືນຍົງ.

ໂຄງການຢ່ອຍຄົ້ນຄ້ວາປ່າໄມ້ ໄດ້ດຳເນີນການຄົ້ນຄ້ວາເລີ່ມແຕ່ ປີ 2002 ເປັນຕົ້ນມາ ຊຶ່ງໄດ້ມີການລົງເລິກຢູ່ 2 ຮູບແບບ ຄື: ການທົດລອງໃນຮູບແບບກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ແລະ ການຟື້ນຟູປ່າໄມ້ໃນເຂດປ່າເລົ່າ. ໃນບັນດາຮູບແບບດັ່ງກ່າວ ແມ່ນກວມເອົາ ຫຼາຍກິດຈະກຳການຄົ້ນຄ້ວາ ເຊັ່ນ: ການນຳເອົາຊະນິດເຄື່ອງປ່າຂອງດົງທີ່ເປັນສິນຄ້າອອກມາບູກ, ໄມ້ອຸດສະຫະກຳ ແລະ ໄມ້ຊະນິດອື່ນໆ ທີ່ມີຄຸນສົມບັດໃນການຟື້ນຟູປ່າ, ບັນດາກິດຈະກຳເຫຼົ່ານີ້ ແມ່ນໄດ້ມີການລາຍງານຜົນຢ່າງເປັນໄລຍະ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ການລາຍງານຄວາມຄືບໜ້າຂອງການຄົ້ນຄ້ວາ ແມ່ນຍັງຢູ່ໃນວົງແຄບ ແລະ ຍັງບໍ່ທັນມີຮູບແບບທີ່ແນ່ນອນ.

ສະນັ້ນ, ເພື່ອຢາກໃຫ້ຄວາມຄືບໜ້າຂອງການຄົ້ນຄ້ວາໄດ້ຖືກຮັບຮູ້ໃນວົງກວ້າງ ແລະ ມີຮູບແບບການລາຍງານຢ່າງເປັນລະບົບ ອັນທີ່ຈະສ້າງຄວາມເຂົ້າໃຈຢ່າງເລິກເຊິ່ງ ໃຫ້ແກ່ຜູ້ທີ່ເຮັດວຽກຮ່ວມກັບໂຄງການຢ່ອຍຄົ້ນຄ້ວາປ່າໄມ້ ໃນຊຸມປີຕໍ່ໜ້ານັ້ນ. ໂຄງການຢ່ອຍຄົ້ນຄ້ວາປ່າໄມ້ຈຶ່ງໄດ້ເຮັດປຶ້ມ ບົດລາຍງານຄວາມຄືບໜ້າຂອງກິດຈະກຳດ້ານປ່າໄມ້ຂຶ້ນ ໂດຍຈະເລີ່ມຕົ້ນສຳລັບ ກິດຈະກຳທີ່ໄດ້ມີການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ໃນສົກປີ 2005 - 2006 ເນື່ອງຈາກວ່າຈະໄດ້ມີການລາຍງານ ຄວາມຄືບໜ້າແຕ່ຕົ້ນຈົນເຖິງ ປີສຸດທ້າຍຂອງແຕ່ລະກິດຈະກຳ.

ບົດລາຍງານຄວາມຄືບໜ້າສະບັບນີ້ ແມ່ນ ຈະໄດ້ກ່າວເຖິງ ການນຳໃຊ້ເຕັກນິກວິຊາການ, ການມີ ສ່ວນຮ່ວມຂອງປະຊາຊົນ ແລະ ຜົນກະທົບຂອງກິດຈະກຳຕໍ່ກັບການດຳລົງຊີວິດຂອງປະຊາຊົນ ໂດຍສະເພາະ ແມ່ນຄອບຄົວ ຜູ້ທີ່ເຂົ້າຮ່ວມກິດຈະກຳ.

ບົດລາຍງານສະບັບນີ້ ແມ່ນ ຖ້າວ່າມີສິ່ງໃດ ບໍ່ທັນເໝາະສົມ ຫຼື ມີລະບົບການລາຍງານຍັງຫາກມີຈຸດທີ່ຄວນຈະມີການ ເພີ່ມເຕີມ ຂໍໃຫ້ຜູ້ອ່ານສາມາດໃຫ້ຄຳແນະນຳ ແກ່ ໂຄງການຢ່ອຍຄົ້ນຄ້ວາປ່າໄມ້ໄດ້ ເພື່ອຈະເຮັດລະບົບຂອງການລາຍງານ ມີເນື້ອໃນຢ່າງຊັດເຈນ ແລະ ເຂົ້າໃຈງ່າຍ, ບໍ່ມີເນື້ອໃນທີ່ສັບສົນ.

ສຸດທ້າຍຫວັງຍິ່ງວ່າ ບົດລາຍງານສະບັບນີ້ ຈະສາມາດສ້າງຄວາມ ເຂົ້າໃຈ, ສ້າງແນວຄວາມຄິດ ແລະ ສ້າງຜົນປະໂຫຍດ ທາງດ້ານວິຊາການໃຫ້ແກ່ຜູ້ອ່ານບໍ່ຫຼາຍກໍ່ໜ້ອຍ ເຖິງຂະບວນການຄົ້ນຄ້ວາດ້ານປ່າໄມ້ ຂອງໂຄງການຢ່ອຍຄົ້ນຄ້ວາປ່າໄມ້ ໃນຊຸມປີຕໍ່ໜ້າ.

ບົດສັງລວມຫຍໍ້

ປະຈຸບັນສັງຄົມໄດ້ມີການຂະຫຍາຍຕົວຢ່າງວ່ອງໄວ ໂດຍສະເພາະຈຳນວນປະຊາກອນ, ສະນັ້ນປ່າໄມ້ກໍໄດ້ມີການປ່ຽນແປງຢ່າງວ່ອງໄວເຊັ່ນກັນ (ມີປະລິມານຫຼຸດລົງ) ສະນັ້ນ ເມື່ອປ່າໄມ້ໄດ້ມີພື້ນທີ່ຫຼຸດລົງ ຈຶ່ງມີຜົນກະທົບຕາມມາ ທັງໃນທາງກົງ ແລະ ທາງອ້ອມ ໂດຍສະເພາະ ແມ່ນມີຜົນກະທົບໂດຍກົງຕໍ່ກັບການດຳລົງຊີວິດການເປັນຢູ່, ຂອງປະຊາຊົນໃນຊຸມນະບົດ.

ການຄົ້ນຄວ້າດ້ານປ່າໄມ້ ແມ່ນມີຄວາມສຳຄັນຫຼາຍ ເພາະ ເປັນການຊອກຫາທາງເລືອກທີ່ດີ ໃນການນຳໃຊ້ຜົນປະໂຫຍດປ່າໄມ້ໃຫ້ມີຄວາມຍືນຍົງ ແລະ ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ ໂດຍການ ນຳໃຊ້ຮູບແບບການປູກພືດໃນລະບົບກະສິກຳ-ປ່າໄມ້ ແລະ ພ້ອມທັງມີຮູບແບບການຈັດສັນປ່າໄມ້ບ້ານຢ່າງເປັນລະບົບ.

ໃນສົກ ປີ 2005-2006 ໂຄງການຍ່ອຍຄົ້ນຄວ້າປ່າໄມ້ ແມ່ນດຳເນີນການຄົ້ນຄວ້າມີ 07 ກິດຈະກຳ ຄື: ການ ປູກ ຢາງພາລາ ປະສົມກັບພືດກະສິກຳ, ການປູກໄມ້ເກດສະໜາ ປະສົມກັບເປືອກເມືອກ ແລະ ພືດອາຍຸສັ້ນ, ການປູກພືດແບບປະສົມ ປະສານຄົງທີ່ລະຫວ່າງໄມ້ສັກ, ບໍ່ສາ ແລະ ພືດອາຍຸສັ້ນ, ການປູກເປືອກເມືອກໃນພື້ນທີ່ປ່າເລົ່າ, ການປູກໝາກແໜ່ງໃນພື້ນທີ່ປ່າເລົ່າ ແລະ ການວາງແຜນພັດທະນາປ່າໄມ້ບ້ານ ລົງເລິກວຽກປ່າໄມ້ຊຸມຊົນ. ຜົນໄດ້ຮັບໃນໄລຍະທຳອິດຂອງກິດຈະກຳດັ່ງກ່າວນັ້ນ ແມ່ນ ມີຂໍ້ດີ ແລະ ຂໍ້ເສຍດັ່ງນີ້ :

ຂໍ້ດີ : ແມ່ນຕົ້ນໄມ້ແຕ່ລະຊະນິດ ສາມາດມີການຈະເລີນເຕີບໄດ້ດີ ພ້ອມທັງ ການຂະຫຍາຍຕົວຂອງພືດກະສິກຳທີ່ໄດ້ປູກປະສົມ ແມ່ນ ມີຄວາມເໝາະສົມ.

ຂໍ້ເສຍ : ແມ່ນ ຄຸນນະພາບຂອງເບ້ຍທີ່ນຳມາປູກສ່ວນໃຫຍ່ ແມ່ນບໍ່ໄດ້ຄຸນນະພາບເທົ່າທີ່ຄວນ ເຊິ່ງເມື່ອປູກແລ້ວມີ ຕົ້ນຕາຍໃນຈຳນວນຫຼາຍ ໂດຍສະເພາະ ແມ່ນໄມ້ເກດສະໜາ, ເປືອກເມືອກ, ບໍ່ສາ (ຢູ່ ເມືອງ ໂພນໄຊ) ເຊິ່ງປະຈຸບັນກິດຈະກຳການປູກ ໄມ້ເກດສະໜາ, ເປືອກເມືອກໃນພື້ນທີ່ປ່າເລົ່າ ແມ່ນຍຸດການເກັບກຳຂໍ້ມູນ. ສາຍເຫດທີ່ເບ້ຍໄມ້ບໍ່ໄດ້ຄຸນນະພາບເນື່ອງຈາກວ່າ ການກະກຽມເບ້ຍບໍ່ຖືກກັບລະດູການ ແລະ ມີການນຳໃຊ້ເຕັກນິກ ທີ່ບໍ່ເໝາະສົມ.

ພ້ອມດຽວກັນການຈັດສັນປ່າໄມ້ບ້ານ ໂດຍການປູກເສີມກ້ອງປ່າ ແມ່ນໄລຍະທຳອິດໄດ້ຮັບຜົນດີ ແລະ ປະຊາຊົນກໍໃຫ້ການຮ່ວມມືສູງ, ສຳລັບການຈັດສັນປ່າໄມ້ບ້ານ ແບບຄົບວົງຈອນ ແມ່ນກຳລັງໄດ້ມີການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ທີ່ ບ້ານ ມີໄຊ ເມືອງ ນາໝີ ແຂວງ ອຸດົມໄຊ ຊຶ່ງໂດຍລວມແມ່ນສັງເກດເຫັນວ່າ ປະຊາຊົນ ແມ່ນໃຫ້ການຮ່ວມມືດີ ແລະ ມີທ່າແຮງຫຼາຍໃນການຍົກລະດັບຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງປະຊາຊົນໃຫ້ດີຂຶ້ນ.

ບົດລາຍງານສະບັບນີ້ ແມ່ນຈະໄດ້ຖືກປັບປຸງ ຜົນຂອງຄວາມຄືບໜ້າຂອງແຕ່ລະກິດຈະກຳການຄົ້ນຄວ້າໃນແຕ່ລະໄລຍະ ແລະ ມີຄວາມຕໍ່ເນື່ອງກັນ.

1. ພາກສະເໜີ

ບັນດາເຕັກໂນໂລຢີ ທີ່ມາເຮັດການຄົ້ນຄ້ວາແບບມີສ່ວນຮ່ວມ ກັບຊາວກະສິກອນ ສ່ວນຫຼາຍແມ່ນນຳເອົາບົດຮຽນການຄົ້ນຄ້ວາທີ່ປະສິບຜົນສຳເລັດມາຈາກບ່ອນອື່ນແລ້ວ ເພື່ອນຳເອົາມານຳໃຊ້ ເຂົ້າໃນການຄົ້ນຄ້ວາ ຮ່ວມກັບ ຊາວກະສິກອນນັ້ນເອງ. ບັນດາຮູບແບບເລົ່ານັ້ນ ແມ່ນມີຄວາມຫມາຍຄືກັບນັກພັດທະນາ ຊຶ່ງມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງ ໃຫ້ຄວາມ ສຳຄັນຫລາຍທີ່ສຸດ ໃນການເຂົ້າຮ່ວມ ຢ່າງຈິງຈັງ ຂອງຊາວກະສິກອນ ໃນການພັດທະນາເຕັກໂນໂລຢີ, ຊຶ່ງຈະມີຄວາມ ສອດຄ່ອງ ຢ່າງແທ້ຈິງກັບ ຄວາມຕ້ອງການ, ບຸລິມະສິດ ແລະ ສະພາບແວດລ້ອມຕົວຈິງຂອງຊາວກະສິກອນນັ້ນເອງ. ການຄົ້ນຄ້ວາຮ່ວມກັບຊາວກະສິກອນ ແມ່ນມີຈຸດປະສົງ ດັ່ງນີ້ : 1. ເພື່ອສົມທຽບ ລະຫວ່າງເຕັກໂນໂລຢີໃໝ່ ທີ່ນຳເຂົ້າ ແລະ ເຕັກໂນໂລຢີຂອງຊາວກະສິກອນ ຫລື ປະເພນີທີ່ເຄີຍເຮັດມາ. 2. ເພື່ອທົດສອບເບິ່ງຫມາກຜົນຂອງເຕັກໂນໂລຢີໃໝ່ ທີ່ນຳເຂົ້າໃນເງື່ອນໄຂຕົວຈິງ ຂອງຊາວກະສິກອນ ແລະ 3. ເພື່ອດັດປັບເຕັກໂນໂລຢີໃໝ່ ທີ່ນຳເຂົ້າ ເພື່ອໃຫ້ມັນ ແທດເຫມາະກັບລະບົບການຜະລິດກະສິກຳຕົວຈິງ ຂອງຊາວ ກະສິກອນ.

ນອກຈາກເປັນການປັບປຸງເຕັກໂນໂລຢີ ຮ່ວມກັບຊາວກະສິກອນແລ້ວ, ພື້ນທີ່ ທີ່ເຮັດການຄົ້ນຄ້ວາຮ່ວມກັບຊາວກະສິກອນ ຍັງຈະກາຍເປັນບ່ອນສາທິດ ເພື່ອໃຫ້ຊາວກະສິກອນສາມາດສັງເກດເຫັນໄດ້ ລະບົບການກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ຮູບແບບປະສົມປະສານທີ່ໂດດເດັ່ນ. ພ້ອມດຽວກັນນີ້ມັນຍັງເປັນການປຸກຈິດສຳນຶກ ຫລື ລະດົມຊາວກະສິກອນ ໃນການເຮັດການທົດລອງກັບພຶດຊະນິດໃໝ່ ຫລື ເຕັກນິກອື່ນໃໝ່ ອີກດ້ວຍ.

ໃນລະດູການຜະລິດ ຊ່ວງ ເດືອນ ເມສາ 2005 ຫາ ເດືອນ ມິຖຸນາ 2006, ໂຄງການຍ່ອຍຄົ້ນຄ້ວາປ່າໄມ້ ໄດ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກິດຈະກຳການຄົ້ນຄ້ວາຮ່ວມກັບຊາວກະສິກອນ ໃນ 07 ຫົວຂໍ້. ສິ່ງດັ່ງກ່າວນີ້ ມັນເປັນການຕອບສະຫນອງ ຕາມຈຸດປະສົງຂອງໂຄງການຄົ້ນຄ້ວາກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ເຂດພູດອຍຮ່ວມມີ ລາວ-ຊູແອດ, ຊຶ່ງຈຸດປະສົງດັ່ງກ່າວນັ້ນແມ່ນ “ເພື່ອພັດທະນາ ເຕັກໂນໂລຢີ ທີ່ມີປະສິດຕິຜົນ ແລະ ໃຫ້ຂໍ້ສະເໜີແນະໃນການຄົ້ນຄ້ວາ ແລະ ນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ຊຶ່ງເປັນທີ່ຍອມຮັບຂອງຊາວກະສິກອນ ເພື່ອກ້າວໄປສູ່ການລົບລ້າງຄວາມທຸກຍາກ ແລະ ການນຳໃຊ້ແຫລ່ງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດແບບຍືນຍານ”

ບົດລາຍງານສະບັບນີ້ ໄດ້ສະເໜີ ໃຫ້ເຫັນເຖິງຄວາມຄືບໜ້າຂອງກິດຈະກຳ ການຄົ້ນຄ້ວາຮ່ວມກັບຊາວກະສິກອນ, ຄວາມກ່ຽວພັນ ແລະ ຍັງຢືນໃນການອອກແບບເຕັກໂນໂລຢີ, ວິທີການນຳໃຊ້, ສິ່ງທີ່ໄດ້ຮັບຜົນໃນປັດຈຸບັນ ແລະ ສິ່ງທີ່ຈະຕ້ອງໄດ້ປັບປຸງຄືນໃໝ່.

2. ພື້ນທີ່ຂອງໂຄງການ

ໂຄງການຄົ້ນຄ້ວາກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ເຂດພູດອຍຮ່ວມມີ ລາວ- ຊູແອດ ກໍ່ຄືໂຄງການຍ່ອຍຄົ້ນຄ້ວາປ່າໄມ້ ໄດ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຢູ່ໃນ 2 ເມືອງ ໃນຈຳນວນ 10 ເມືອງ ທີ່ທຸກຍາກທີ່ສຸດ ໂດຍອີງຕາມການຈັດອັນດັບ ຈາກແຜນງານ ການແກ້ໄຂຄວາມທຸກຍາກແຫ່ງຊາດ (NGPEP 2003). ໃນນັ້ນລວມມີ: ເມືອງ ໂພນໄຊ, ແຂວງຫລວງພະ ບາງ ແລະ ເມືອງ

ນາໜັ້, ແຂວງອຸດົມໄຊ. ທັງ 2 ເມືອງດັ່ງກ່າວນີ້ ແມ່ນນອນຢູ່ໃນເຂດພາກເໜືອຂອງ ສປປ.ລາວ ຊຶ່ງມີ ປະຊາຊົນຜູ້ ທຸກ ຍາກອາໄສຢູ່ ປະມານ 45% ຂອງຈຳນວນຜູ້ທຸກຍາກທັງໝົດໃນທົ່ວປະເທດ.

ທີ່ເມືອງໂພນໄຊ, ໂຄງການຍ່ອຍຄົ້ນຄ້ວາປ່າໄມ້ ກຳລັງຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກິດຈະກຳການຄົ້ນຄ້ວາທົດລອງ ຢູ່ໃນບັນດາບ້ານ ຕ່າງໆ ເຊັ່ນ: ຫ້ວຍມັນ, ນ້ຳບໍ່, ທ່າໂພໃຕ້, ທ່າໂພເໜືອ, ແລະ ຫ້ວຍມະຫາ.

ທີ່ເມືອງນາໜັ້, ໂຄງການຍ່ອຍຄົ້ນຄ້ວາປ່າໄມ້ ກຳລັງຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກິດ ຈະກຳການ ຄົ້ນຄ້ວາ ທົດລອງ ຢູ່ໃນບັນ ດາບ້ານ ຕ່າງໆ ເຊັ່ນ: ນາໜັ້ເໜືອ, ໄຊສຳພັນ, ມີໄຊ, ປາງດູ່, ປາງທອງ, ບ້ານນາໜັ້ ໃຕ້ ແລະ ບ້ານກົກຟາດ.

ຊົນເຜົ່າຕ່າງໆ ທີ່ອາໄສຢູ່ເຂດບ້ານຈຸດສຸມຂອງໂຄງການລວມມີ: ລາວລຸ່ມ, ຂະມຸ ແລະ ລາວສູງ. ສ່ວນຊົນເຜົ່າ ທີ່ອາໄສ ຢູ່ເຂດບ້ານຕ່າງໆ ໃນເມືອງນາໜັ້ ລວມມີ : ລາວສູງ, ໄທດຳ, ພູຊາງ, ຂະມຸ.

ລັກສະນະພູມິປະເທດຂອງທັງ 2 ເມືອງແມ່ນເປັນພູເຂົາ ຊຶ່ງມີຄວາມຄ້ອຍຊັນຈາກລະດັບປານກາງ ຫາ ລະດັບສູງ ແລະ ປະກອບມີຮ່ອມພູທີ່ເປັນເຂດຕ່ຳ ຊຶ່ງສາມາດເຮັດນາໄດ້. ພື້ນທີ່ ທີ່ສາມາດເຮັດສວນປູກພືດຜັກ ແລະ ພືດໄລຍະສັ້ນ ແມ່ນ ຈະນອນຢູ່ຕາມເຂດລຽບແຄມແມ່ນ້ຳ ແລະ ພື້ນທີ່ເຂດຕ່ຳ. ໃນເຂດພື້ນທີ່ສູງຊັນ ສ່ວນໃຫຍ່ຈະເປັນພື້ນທີ່ຖາງປ່າເຮັດໄຮ່ ຊຶ່ງເປັນສາເຫດຫລັກເຮັດໃຫ້ເນື້ອທີ່ປ່າໄມ້ຫລຸດລົງ ແລະ ຄວາມອຸດົມສົມບູນຂອງດິນເຊື່ອມໂຊມ. ປະເພດດິນໃນເຂດເມືອງ ໂພນໄຊ ປະກອບມີ ປະເພດດິນດາກແຂງ ຈົນໄປຮອດດິນຊາຍແກມຕົມ ຊຶ່ງມີ ຄວາມອຸດົມສົມບູນຂອງດິນຈາກລະດັບກາງ ຫາລະດັບສູງ.

3. ຂໍ້ມູນພື້ນຖານຂອງແຜນງານຄົ້ນຄ້ວາ

ໜ່ວຍງານຄົ້ນຄ້ວາ	ພະແນກ ຄຸ້ມຄອງການຄົ້ນຄ້ວາທົດລອງ ສະຖາບັນຄົ້ນຄ້ວາກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້
ແຜນງານຄົ້ນຄ້ວາ	ໂຄງການຄົ້ນຄ້ວາກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ເຂດພູດອຍຮ່ວມມີ ລາວ- ຊູແອດ
ໄລຍະເວລາຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ	2005 ຫາ 2006
ຈຸດປະສົງຂອງໂຄງການ	1). ພັດທະນາເຕັກໂນໂລຢີ ການຜະລິດ ແລະ ບົດແນະນຳ ທີ່ເໝາະສົມ ໃນການຄຸ້ມ ຄອງ ແລະ ນຳໃຊ້ດິນ, ຊຶ່ງເປັນທີ່ຍອມຮັບຂອງຊາວກະສິກອນ ໃນເຂດພູດອຍ ເພື່ອແນ ໃສ່ຫລຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກຂອງປະຊາຊົນ ແລະ ການນຳໃຊ້ແຫລ່ງຊັບພະຍາກອນ ທຳມະຊາດແບບຍືນຍານ. 2). ປັບປຸງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ແກ່ສະຖາບັນຄົ້ນຄ້ວາກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ແລະ ພາກ ສ່ວນອົງການຈັດຕັ້ງທ້ອງຖິ່ນ ທີ່ກ່ຽວພັນ ເພື່ອເສີມສ້າງຄວາມອາດ ສາມາດໃນການຄຸ້ມ ຄອງບໍລິຫານ ແລະ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດການຄົ້ນຄ້ວາທົດລອງ ຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ.

**ພາກສ່ວນຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ
ຄາດຫມາຍຜົນຮັບ**

3). ຕອບສະໜອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ, ຂໍ້ສະເໜີແນະ ແລະ ເຕັກໂນໂລຢີ ຕ່າງໆ ສຳລັບ ການວາງແຜນຄຸ້ມຄອງແຫລ່ງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ການປັບປຸງນະໂຍບາຍ ໃນຕໍ່ໜ້າ.

ໂຄງການຍ່ອຍຄົ້ນຄ້ວາປ່າໄມ້

1). ພັດທະນາໃຫ້ໄດ້ເຕັກໂນໂລຢີ ແລະ ຂໍ້ສະເໜີແນະຕ່າງໆ ໂດຍອີງຕາມເຕັກນິກ ສະ ໄໝໃໝ່ ແລະ ຄວາມຮູ້ທ້ອງຖິ່ນ ເພື່ອຍົກສູງຜະລິດຕະພາບ ແລະ ຄວາມຍືນຍານ ໃຫ້ແກ່ລະບົບ ການນໍາໃຊ້ກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ໃນເຂດພູດອຍ.

2). ພະນັກງານຕ້ອງໄດ້ຮັບການຝຶກອົບຮົມກ່ຽວກັບວິທີການໃນການຄົ້ນຄ້ວາ ແລະ ການ ປະສານງານລະຫວ່າງການຄົ້ນຄ້ວາ ແລະ ການສົ່ງເສີມ ເພື່ອສາມາດສ້າງໃຫ້ເປັນທິມ ງານທີ່ປະກອບດ້ວຍວິຊາການຈາກຫລາຍສາຂາວິຊາ ແລະ ເຮັດວຽກງານຮ່ວມກັບພາກ ສ່ວນສົ່ງເສີມ ແລະ ຊາວກະສິກອນໄດ້ຢ່າງມີປະສິດຕິຜົນ.

3). ການຄົ້ນຄ້ວາໃນພື້ນທີ່ການຜະລິດຕົວຈິງຮ່ວມກັບປະຊາຊົນ ຕ້ອງຮັບປະກັນໃຫ້ໄດ້ ຜົນການຄົ້ນຄ້ວາທີ່ດີ ຊຶ່ງມີຄວາມເໝາະສົມໃນການນຳເອົາໄປສົ່ງເສີມອອກສູ່ວົງກວ້າງ ໂດຍການເຜີຍແຜ່ໃຫ້ຊາວກະສິກອນ ໄດ້ນຳເອົາໄປຫມູນໃຊ້ຢ່າງທັນເວລາ.

4. ລາຍງານຄວາມຄືບໜ້າຜົນການຄົ້ນຄ້ວາ

4.1. ຫົວຂໍ້ການຄົ້ນຄ້ວາ	ການປູກຊະນິດພັນຢາງພາລາ (77-4, GT1) ປະສົມພືດກະສິກຳ (ສາລີ, ເຂົ້າ, ໝາກເດືອຍ, ໝາກງາ, ຖົ່ວເຫຼືອງ)
------------------------	--

ປະເພດການຄົ້ນຄ້ວາ ການຄົ້ນຄ້ວາຢູ່ໃນພື້ນທີ່ການຜະລິດກະສິກຳ ຂອງຊາວກະສິກອນ ໃນສອງເມືອງຈຸດສູມ ຂອງໂຄງການ

ຈຸດປະສົງ ເພື່ອໃຫ້ຮູ້ເຖິງຄວາມເໝາະສົມຂອງຊະນິດພັນຢາງພາລາ (77-4, GT1) ກັບສະພາບ ທ້ອງຖິ່ນ ໂດຍທີ່ສາມາດຈະເລີນເຕີບໂຕໄດ້ດີ ໃຫ້ຜົນຜະລິດສູງ ແລະ ເພື່ອປັບປຸງຊີວິດ ການເປັນຢູ່ຂອງຊາວກະສິກອນ ຄອບຄົວຂະໜາດນ້ອຍໃຫ້ດີຂຶ້ນ ຈາກຜົນຜະລິດຂອງພືດ ກະສິກຳ ໃນຊ່ວງໄລຍະເວລາກ່ອນການຂີດຢາງ.

ບົດອະທິບາຍ ແລະ ຄວາມກ່ຽວພັນ ຂະບວນການປູກໄມ້ເປັນສິນຄ້າ ແມ່ນໜຶ່ງ ໃນຫຼາຍໂຄງການຂອງລັດຖະບານໄດ້ວາງ ອອກທີ່ມີເປົ້າໝາຍຫຼຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກຂອງປະຊາຊົນໃນປີ 2020 ແລະ ການຢຸດຕິ ການຖາງປ່າເຮັດໄຮ່ຢ່າງຊັ້ນເຊີງ. ຢາງພາລາກໍ່ແມ່ນພືດເສດຖະກິດຊະນິດໜຶ່ງ ທີ່ກຳ ລັງ

ປູກຢ່າງຫຼວງຫຼາຍ ແລະ ນັບມື້ນັບຂະຫຍາຍຕົວຢ່າງວ່ອງໄວ ອັນໄປຄຽງຄູ່ກັບການຄວາມ ຕ້ອງການຜະລິດຕະພັນຢ່າງໃນຕະຫຼາດໂລກ.

ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ເພື່ອເປັນການຮັບປະກັນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນໃຫ້ມີຄວາມຍືນຍົງ ຫຼື ຄົງ ທີ່ ໂດຍສາມາດຕອບສະໜອງຜົນຜະລິດແບບໝັ້ນຄົງ. ການປູກຢ່າງພາລາໃນລະບົບກະ ສິກຳ-ປ່າໄມ້ ແມ່ນທາງເລືອກໜຶ່ງທີ່ດີ ແລະ ຄຽງຄູ່ກັບປັດໃຈດັ່ງກ່າວນັ້ນ, ການໃຫ້ຜົນ ຜະລິດສູງ, ມີຄວາມເໝາະສົມ (ຈະເລີນເຕີບໂຕໄດ້ດີ) ໃນນັ້ນກໍແມ່ນແນວພັນ 77-4, GT1 (ແກ້ວຄຳ ດວງມາລາ ພ້ອມ ຄະນະ, 2004) ກໍມີຄວາມສຳຄັນ ທີ່ຊາວກະສິກອນ ຄອບຄົວຂະໜາດນ້ອຍຈະໄດ້ນຳໃຊ້.

ເນື້ອທີ່ດິນກະສິກຳໃນເຂດພາກເໜືອ ແມ່ນມີຢ່າງຈຳກັດ ແລະ ເປັນພື້ນທີ່ຄ້ອຍຊັນ ນັ້ນ ກໍ່ໝາຍຄວາມວ່າການປູກໄມ້ ໃນລະບົບກະສິກຳ-ປ່າໄມ້ ຈະເປັນຮູບແບບທີ່ມີຄວາມ ເໝາະສົມ ເພາະວ່າ ຈະໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດໄລຍະຍາວຈາກນ້ຳຢາງ ແລະ ເນື້ອໄມ້, ໄລຍະສັ້ນ ຈາກ ຜົນຜະລິດຂອງພືດກະສິກຳ ພ້ອມດຽວກັນ ດິນກໍຈະໄດ້ຮັບການອະ ນຸລັກຮັກສາ ໃຫ້ມີ ຄວາມອຸດົມສົມບູນ, ສະນັ້ນໃນຫົວຂໍ້ການສຶກສານີ້ ແມ່ນຊ່ອງທາງໜຶ່ງ ທີ່ດີໃນການນຳ ໃຊ້ປະໂຫຍດເນື້ອທີ່ດິນໃຫ້ເກີດປະໂຫຍດສູງສຸດ.

ຄາດຫມາຍຜົນໄດ້ຮັບ

ໄດ້ຂໍ້ແນະນຳວິຊາການຮູບແບບການປູກຢ່າງພາລາໃນລະບົບ ກະສິກຳ-ປ່າໄມ້, ສາມາດ ຍັງຢືນໄດ້ເຖິງຄວາມ ເໝາະສົມກັບສະພາບທ້ອງຖິ່ນ ຂອງຊະນິດພັນຢ່າງພາລາ 77-4, GT1. ເປັນທາງອອກທີ່ດີ ໃນການສ້າງລາຍຮັບໃຫ້ແກ່ຜູ້ປູກຢ່າງ ຫຼື ປະຊາຊົນ ໂດຍທົ່ວ ໄປ.

ການທົບທວນວຽກງານ

ສະຖາບັນວິໄຈຢ່າງພາລາຂອງປະເທດໄທ, ໄດ້ມີບົ້ມແນະນຳການປູກຢ່າງພາລາ ໃນ ພາກຕາເວັນອອກສ່ຽງເໜືອວ່າ ການປູກຢ່າງພາລາຄວນປູກພືດກະສິກຳສັບຫວ່າງ ເນື່ອງ ຈາກວ່າ ຈະເປັນການນຳໃຊ້ປະໂຫຍດທີ່ດິນຢ່າງເໝາະສົມ ແລະ ສາມາດສ້າງລາຍຮັບ ເສີມຈາກຜົນຜະລິດຂອງພືດ ແລະ ນອກຈາກນັ້ນຍັງຈະຊ່ວຍປົກຄຸມດິນບໍ່ໃຫ້ເສຍຄວາມ ຊຸ່ມຊື່ນ, ຫຼຸດຜ່ອນການໄຫຼ່ປ່າໜ້າດິນ ໂດຍສະເພາະ ແມ່ນຢູ່ໃນພື້ນທີ່ ທີ່ມີຄວາມຄ້ອຍ ຊັນ (ສະຖາບັນວິໄຈຢ່າງ, ກົມວິຊາການກະເສດ).

ໝ່ວຍງານຄຸ້ມຄອງ ແລະ ພັດທະນາຢ່າງພາລາ ຂອງແຂວງ ຫຼວງນ້ຳທາ (ບຸນທອນ ສີສະ ຫວັນ, 2006) ມີຜົນການສຳຫຼວດວ່າ ມີບາງຊະນິດພັນຢ່າງພາລາທີ່ບໍ່ມີຄວາມເໝາະສົມ ກັບດິນຟ້າອາກາດ ເຊັ່ນ: ແນວພັນ RRIM600 ແມ່ນສາມາດຈະເລີນເຕີບໂຕໄດ້ດີ ແຕ່ວ່າ ບໍ່ທົນຕໍ່ກັບນ້ຳໝອກກ້າມ (ໃນລະດູໜາວ). ແນວພັນ 77-4, GT1 ແມ່ນມີຄວາມ ເໝາະສົມກັບສະພາບດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ສາມາດຈະເລີນເຕີບໂຕໄດ້ດີ, ພ້ອມດຽວກັນ ຍັງມີຄຳແນະນຳວ່າ ການປູກຢ່າງພາລາໃນພື້ນທີ່ຂອງຄອບຄົວຊາວກະສິກອນ ຂະໜາດ

ນ້ອຍ ຄວນປູກພືດກະສິກຳສັບຫວ່າງ ແລະ ສ້າງພັກຂັ້ນໄດຫາກ ພື້ນດິນມີຄວາມ ຄ້ອຍ ຂຶ້ນສູງ ກ່ວາ 15 ອົງສາ.

ສະຫລຸບຜົນຮັບ

ຜ່ານການສຳພາດ ໃນການເກັບກຳຂໍ້ມູນຄອບຄົວຊາວກະສິກອນ ທີ່ເຂົ້າຮ່ວມກິດຈະກຳ ໃນຕົ້ນ ປີ 2006 ເຫັນວ່າ ກິດຈະກຳການປູກຢາງພາລາ, ປະມານ 90 % ຂອງຄອບ ຄົວປະຊາຊົນລາວສູງໃນ ບ້ານ ປຸງເປົ້າ ແລະ ບ້ານ ຫ້ວຍມະຫາ ຢູ່ໃນເມືອງ ໂພນໄຊ ແມ່ນມີຄວາມສະໝັກໃຈເຂົ້າຮ່ວມ ແລະ ເມືອງນາໝີ ກໍ່ເຊັ່ນດຽວກັນ.

ການປູກຢາງພາລາແມ່ນໄດ້ເລີ່ມຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໃນຕົ້ນ ເດືອນ ມິຖຸນາ ປີ 2006, ປະຊາ ຊົນໃນແຕ່ລະ ບ້ານທີ່ເຂົ້າຮ່ວມມີຄວາມເອົາໃຈໃສ່ຫຼາຍ.

ຜ່ານການສຳຫຼວດເປີເຊັນການລອດຕາຍ ຂອງຢາງພາລາທັງສອງຊະນິດພັນ ພາຍຫຼັງທີ່ ປູກໄດ້ 1 ເດືອນ ຄື: ໃນ ເມືອງ ນາໝີ ເປີເຊັນການລອດຕາຍ ຂອງຊະນິດພັນ 77-4 ເທົ່າກັບ 59 ສ່ວນຮ້ອຍ ຂອງຈຳນວນຕົ້ນໄມ້ທີ່ປູກ ແລະ GT1 ເທົ່າກັບ 82 ສ່ວນຮ້ອຍ. ເມືອງໂພນ ໄຊ ເປີເຊັນການລອດຕາຍຂອງຊະນິດພັນ 77-4 ເທົ່າກັບ 51 ສ່ວນຮ້ອຍ ແລະ GT1 ເທົ່າກັບ 66 ສ່ວນຮ້ອຍ.

ໂດຍລວມທັງສອງເມືອງ ຈະເຫັນໄດ້ວ່າ ຊະນິດພັນ GT1 ມີເປີເຊັນການລອດຕາຍສູງ ກ່ວາ ຊະນິດພັນ 77-4 ທັງນີ້ອາດຈະໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກສະພາບແວດລ້ອມຕ່າງໆ ຂອງພື້ນທີ່ ເຊັ່ນ ພາຍຫຼັງການການປູກຝົນບໍ່ຕົກຕິດຕໍ່ກັນຫຼາຍວັນ, ປວກເຂົ້າທຳລາຍ, ເບ້ຍຢາງບໍ່ໄດ້ຄຸນນະພາບເທົ່າທີ່ຄວນ, ນອກຈາກນັ້ນ ເຫງົ້າ ຈຳນວນໜຶ່ງ ແມ່ນໄດ້ຮັບຜົນ ກະທົບຈາກການຂົນສົ່ງ ເປັນຕົ້ນແມ່ນຕາທີ່ຕິດລືອກ ແລະ ເຫງົ້າ ຢາງກໍ່ມີຄວາມ ແຂງແຮງຕ່ຳ. ຢ່າງໃດກໍ່ດີ ສຳລັບຕົ້ນທີ່ລອດຕາຍ ທັງ 2 ຊະນິດພັນ ແມ່ນ ມີການ ຈະເລີນເຕີບໄດ້ດີ.

ສຳລັບພືດກະສິກຳ ໂດຍສ່ວນໃຫຍ່ ແມ່ນມີການຈະເລີນເຕີບໂຕໄດ້ດີ ທັງສອງເມືອງ, ສຳ ລັບແນວພັນສາລີທີ່ໄດ້ປູກຢູ່ເມືອງ ນາໝີ ບາງຄອບຄົວບໍ່ສາມາດຂະຫຍາຍຕົວໄດ້ ຍ້ອນ ໜູເຂົ້າກັດກິນຍອດ.

ສະຖານທີ່

ໃນພື້ນທີ່ການສຶກສາ ແມ່ນໄດ້ກວມເອົາທັງສອງເມືອງຄື: ເມືອງ ນາໝີ ມີ ບ້ານ ນາໝີ ເໜືອ 3 ຄອບຄົວ, ນາໝີໃຕ້ 2 ຄອບຄົວ ແລະ ບ້ານ ປາງດູ່ 2 ຄອບຄົວ. ເມືອງ ໂພນໄຊ ມີ ບ້ານ ປຸງເປົ້າ 6 ຄອບຄົວ ແລະ ບ້ານ ຫ້ວຍມະຫາ 4 ຄອບຄົວ.

ວິທີການ

ໃນການຄົ້ນຄວ້າທົດລອງແມ່ນ ໄດ້ນຳມາເອົາການຈະເລີນເຕີບໂຕຂອງ ທັງສອງຊະນິດ ພັນ ມາເປັນຕົວປຽບທຽບ ສະນັ້ນ ສິ່ງທົດລອງແມ່ນໄດ້ກຳນົດເປັນ 2 ຢ່າງຄື :

T1 = ການປູກຢາງພາລາ ຊະນິດພັນ 77-4 ປະສົມພືດກະສິກຳ

T2 = ການປູກຢາງພາລາ ຊະນິດພັນ GT1 ປະສົມພືດກະສິກຳ

ໃນການອອກແບບການຄົ້ນຄວ້າທົດລອງນຳໃຊ້ ລະບົບແບບສຸ່ມຕົວຢ່າງໃນດອນສົມບູນ RCBD. ຊຶ່ງ ເມືອງ ນາໝ້ ແບ່ງອອກເປັນ 3 ຊຳ້ ແລະ ເມືອງ ໂພນໄຊ ໄດ້ແບ່ງອອກເປັນ 4 ຊຳ້

ການເກັບກຳຂໍ້ມູນແມ່ນໄດ້ລວມ ມີ:

ການຈະເລີນເຕີບໂຕທາງດ້ານລວງສູງ ແລະ ໜ້າຕ້າງ ຂອງ 2 ຊະນິດພັນ ແລະ ຜົນຜະລິດຂອງ ພືດກະສິກຳ ທີ່ປູກສັບຫວ່າງ ແລະ ແນວຄວາມຄິດຂອງຊາວກະສິກອນຕໍ່ ກັບສວນຢາງພາລາຂອງເຂົາເຈົ້າເອງ.

**ແຜນກິດຈະກຳສຳລັບ
ສົກປີ 2006-2007**

ລົງເກັບກຳຂໍ້ມູນການຈະເລີນເຕີບໂຕທາງດ້ານລວງສູງ ແລະ ໜ້າຕ້າງ ຂອງຕົ້ນຢາງຄັ້ງທຳອິດ ແລະ ຜົນຜະລິດຂອງພືດກະສິກຳ.

ການປູກພືດກະສິກຳ ແມ່ນມີຄວາມຈຳເປັນທີ່ຈະຕ້ອງໄດ້ປູກໃນໄລຍະ 3 ປີ ສະນັ້ນ ຈະຕ້ອງໄດ້ອະທິບາຍເຖິງການນຳເອົາພືດກະສິກຳ ທີ່ເປັນເສດຖະກິດເຂົ້າໄປປູກ ສັບຫວ່າງ ໃນປີຕໍ່ໜ້າ ໃຫ້ແກ່ປະຊາຊົນເພື່ອທີ່ຈະໄດ້ມີການກະກຽມແນວພັນພືດ ໄດ້ທ່ວງທັນກັບເວ ລາ.

ແຜນວຽກ

2006 ຫາ 2007	ຕຸລາ	ພະຈິກ	ທັນວາ	ມັງກອນ	ກຸມພາ	ມີນາ	ເມສາ	ພຶດສະພາ	ມິຖຸນາ	ກໍລະກົດ	ສິງຫາ	ກັນຍາ	ຜູ້ຮັບຜິດຊອບ
ພາກຫ້ອງການ													
ວາງແຜນ		X					X						FRC
ວິເຄາະຂໍ້ມູນ				X			X					X	FRC
ຂຽນບົດລາຍງານ				X					X				FRC
ນຳສະເໜີຜົນ				X					X				FRC
ວຽກງານພາກສະໜາມ													
ເກັບກຳຂໍ້ມູນ		X	X				X					X	FRC, NAFReC NM&PX
ປູກສັອມ									X				NAFReC
ປູກພືດກະສິກຳ								X	X				NAFReC

ພະນັກງານເຂົ້າຮ່ວມ ສົມອນ ວົງຄຳຮ (FRC), ສົມບູນ (NAFRc), ສຸລິວັນ ວັນນະສຸກ (ຫ້ອງການສົ່ງເສີມກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ເມືອງ ນາທມີ), ຄຳພັດ ສິລິປະເສີດ (ຫ້ອງການ ສົ່ງເສີມກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ເມືອງ ໂພນໄຊ)

ງົບປະມານຄາດຄະເນ 80,000,000 ກີບ (ໂຄງການ 4 ປີ)

ສະຖານະພາບປະຈຸບັນ ປະຈຸບັນຕົ້ນຢາງພາລາ ແມ່ນສາມາດຈະເລີນເຕີບໂຕໄດ້ດີ ແຕ່ວ່າ ມີຕົ້ນຕາຍ ຈຳນວນໜຶ່ງທີ່ຈະຕ້ອງໄດ້ປູກສ້ອມຄືນ ໃນ ປີ 2007 ເພື່ອທົດແທນຄືນສຳລັບຈຳນວນຕົ້ນທີ່ໄດ້ຕາຍໄປ ແລະ ພ້ອມດຽວກັນນັ້ນ ໃນສວນຢາງພາລາຍັງຈະໄດ້ສືບຕໍ່ໃນການປູກພືດ ແບບປະສົມປະສານ, ເປັນຕົ້ນ ແມ່ນ ຊະນິດພັນພືດທີ່ເປັນເສດຖະກິດໃນທ້ອງຖິ່ນນັ້ນໆ ເຊິ່ງການປູກພືດດັ່ງກ່າວ ແມ່ນຈະຕ້ອງໄດ້ດຳເນີນໄປພາຍໃນໄລຍະ 3 ປີ ທຳອິດ. ນອກຈາກນັ້ນກິດຈະກຳດັ່ງກ່າວແມ່ນຈະໄດ້ດຳເນີນການຕິດຕາມ ແລະ ເກັບກຳຂໍ້ມູນ ທາງດ້ານຈະເລີນເຕີບໂຕຂອງຕົ້ນຢາງພາລາ (1 ຄັ້ງ/ປີ)

4.2. ຫົວຂໍ້ຄົ້ນການຄວາ : ການປູກເສີມກ້ອງປ່າຊົມໃຊ້ບ້ານ ດ້ວຍເບ້ຍໄມ້ 4 ຊະນິດ (ຢາງບົງ, ແຕ້ຄ່າ, ຝູ່, ແລະ ຂົມຝາດ)

ປະເພດການຄົ້ນຄວາ ການຄົ້ນຄວາໃນພື້ນທີ່ ປ່າຊົມໃຊ້ລວມ ຂອງ ບ້ານ

ຈຸດປະສົງ ເພີ່ມຄວາມອຸດົມສົມບູນໃຫ້ແກ່ປ່າຊົມໃຊ້ຂອງບ້ານ, ມີໄມ້ທີ່ມີຄຸນຄ່າໄວ້ໃຊ້ ແລະ ສ້າງລາຍຮັບໃຫ້ ບ້ານ ໃນອານາຄົດ.

ບົດອະທິບາຍ ແລະ ຄວາມກ່ຽວພັນ ດັ່ງທີ່ຮູ້ນຳກັນແລ້ວວ່າ ການປົກຄຸມນັບມື້ນັບຫຼຸດລົງຢ່າງໜ້າວິຕົກຈາກ 47 % ແຕ່ກ່ອນປະຈຸບັນຍັງພຽງ 41 %. ສະນັ້ນ, ການປູກໄມ້ ແມ່ນກິດຈະກຳນຶ່ງທີ່ປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນແຜນງານ ການຍຸດຕິການຖາງປ່າເຮັດໄຮ່ ແລະ ແຜນງານຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ໃຫ້ຍືນຍົງດັ່ງບ້ານຈຸດສຸມໃນເມື່ອກ່ອນແມ່ນມີໄມ້ທີ່ມີຄ່າຫຼາຍຊະນິດ ແຕ່ຍ້ອນການນຳໃຊ້ໄມ້ແບບຊະຊາຍ ແລະ ການຖາງສວນເຂົ້າຜົນຕາມມາກໍຄື:ໄມ້ປຸກສ້າງເຮືອນ, ໄມ້ໃຊ້ສອຍບໍ່ມີໆ ມີພຽງແຕ່ໄມ້ປ່ອງ ແລະ ໄມ້ທີ່ບໍ່ມີຄຸນຄ່າທາງດ້ານເສດຖະກິດ. ສະນັ້ນຈິ່ງ ຫຼິ່ງເຫັນຄວາມສຳຄັນ ແລະ ຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ປູກທົດແທນຄືນ ໂດຍພ້ອມຈົດພ້ອມໃຈກັນ ຮ່ວມມືກັບໂຄງການປະຕິບັດວຽກງານປູກເສີມນີ້ໃຫ້ສຳເລັດຢ່າງມີປະສິດຕິຜົນດີ ຈິ່ງຈະມີຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້ເພີ່ມຂຶ້ນ.

ຄາດຫມາຍຜົນຮັບ ໄດ້ຂໍ້ແນະນຳທາງດ້ານວິຊາການ ກ່ຽວກັບເຕັກນິກວິຊາການ, ຮູບແບບຂອງການປູກເສີມກ້ອງປ່າ ດ້ວຍໄມ້ທີ່ມີຄຸນຄ່າທາງດ້ານເສດຖະກິດ. ໄດ້ຕົວແບບຂອງການພື້ນພູປ່າໄມ້

ຂົນໃຊ້ບ້ານ ທີ່ມີຄຸນນະພາບ ໃຫ້ແກ່ປະຊາຊົນ ບ້ານອ້ອມຂ້າງຖອດຖອນບົດຮຽນ ເພື່ອນຳ
ໄປໃຊ້ ໃນພື້ນທີ່ຂອງ ຕົນໃນຕໍ່ໜ້າ.

ການທົບທວນວຽກງານ

ລັດຖະບານ ໂດຍສະເພາະ ແມ່ນ ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ໄດ້ວາງຍຸດທະສາດປ່າ
ໄມ້ ທີ່ມີເປົ້າໝາຍເລັ່ງ ເພີ່ມຄວາມປົກຫຸ້ມຂອງປ່າໃຫ້ເຖິງ 70% ໃນ ປີ 2020. ໂດຍເອົາ
ວຽກງານ ການຟື້ນຟູປ່າ ແລະ ການນຳໃຊ້ປ່າໄມ້ໃຫ້ມີຄວາມຍືນຍົງ ອັນທີ່ໄດ້ເກີດປະ
ໂຫຍດສູງສຸດ ໃຫ້ແກ່ປະຊາຊົນ ໂດຍສະເພາະ ແມ່ນປະຊາຊົນໃນຊົນນະບົດ.

ສູນວິໄຈປ່າໄມ້ ຂອງປະເທດໄທ, ພ.ສ 2535 ໄດ້ມີຜົນການສຶກສາວ່າການປູກໄມ້
ໃນເຂດ ພື້ນທີ່ປ່າໄມ້ຂອງຊຸມຊົນ ທີ່ໄດ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຈາກລັດ ໂດຍມີປະຊາຊົນເຂົ້າ
ຮ່ວມແມ່ນໄດ້ຮັບຄວາມສຳເລັດສູງ ເນື່ອງຈາກຊາວບ້ານໃນຊຸມຊົນໄດ້ຮ່ວມຮ່ວມໃນການ
ບົວລະບັດຮັກສາ, ທີ່ມີເປົ້າໝາຍແນໃສ່ ຄື: ເພື່ອຍົກລະດັບ ຊີວິດການເປັນຢູ່ ຂອງປະຊາ
ຊົນ ເນື່ອງຈາກວ່າ ຕົ້ນໄມ້ສາມາດໃຫ້ປະໂຫຍດມີ ຄື: ໄມ້ສາມາດນຳມາເປັນເຊື້ອເພັງ,
ຕົ້ນໄມ້ ຫຼື ປ່າໄມ້ ສາມາດໃຫ້ອາຫານ ແລະ ຜົນຜະລິດຈາກປ່າໄມ້.

ສູນຄົ້ນຄ້ວາປ່າໄມ້ ໄດ້ມີການດຳເນີນໂຄງການຟື້ນຟູປ່າທຳມະຊາດ ໂດຍການໃຫ້ທຶນ
ຂອງ ASEAN- Korea ແຕ່ 2000-2005, ໄດ້ມີຂໍ້ສະຫຼຸບວ່າ ການຟື້ນຟູປ່າໄມ້ໂດຍການ
ປູກເສີມ ກ້ອງປ່າຂອງຊະນິດໄມ້ພື້ນເມືອງ (ໄມ້ຍາງນາ, ບາກ, ແຄນ, ແຕ້ຄ່າ ແລະ ໄມ້ດູ່)
ແມ່ນໄດ້ຮັບຜົນດີຫຼາຍ, ເພາະວ່າ ຕົ້ນໄມ້ສາມາດຈະເລີນເຕີບໂຕໄດ້ດີ.

ສະຫຼຸບຜົນຮັບ

ຜ່ານການປະຕິບັດວຽກງານຕົວຈິງ ເຫັນວ່າປະຊາຊົນມີຄວາມພໍໃຈ ຕໍ່ກັບກິດຈະກຳການ
ປູກເສີມກ້ອງປ່າ (ຟື້ນຟູປ່າ) ດ້ວຍເບ້ຍ 4 ຊະນິດ ເນື່ອງຈາກວ່າການສຳຫຼວດການຕາຍ
ຂອງເບ້ຍໄມ້ທີ່ປູກພາຍຫຼັງ ນຶ່ງເດືອນ ການຕາຍຂອງເບ້ຍໄມ້ໜ້ອຍຫຼາຍເຊິ່ງສະແດງອອກ
ໃນຕົວເລກລວມດັ່ງ ນີ້:

- ກ.ເມືອງ ໂພນໄຊ ປູກໃນດອນ 1008 ຕົ້ນ
- ບ້ານ ທ່າໂພ ຕົ້ນໄມ້ຕາຍ 112 ຕົ້ນ (15,5 %)
- ບ້ານ ນ້ຳ ບໍ່ ຕົ້ນໄມ້ຕາຍ 10 ຕົ້ນ (7,12 %)

ໃນນັ້ນເມືອງ ໂພນໄຊ ແມ່ນໄມ້ຂົນຜາດຕາຍຫຼາຍຍ້ອນການຜະລິດເບ້ຍໄມ້ ແມ່ນເປົ້າ
ໃຫຍ່ ແລະ ເປີເຊັນຂອງດິນຊາຍຫຼາຍເວລາແກະເອົາ ຖືງຢາງອອກແມ່ນເປົ້າແຕກກ່ອນ
ປູກ, ລຳຕົ້ນຂອງເບ້ຍໄມ້ຂົນຜາດ ອອ່ນແອ ຫັກງາຍ ເພາະບໍ່ໄດ້ເອົາອອກແດດ ກ່ອນປູກ
1 ເດືອນ.

- ຂ. ເມືອງ ນາໝີ ປູກໃນດອນ 288 ຕົ້ນ
- ບ້ານ ກິກຜາດ ຕົ້ນໄມ້ຕາຍ 25 ຕົ້ນ (8.7 %) ໃນນັ້ນແມງກັດ 5 ຕົ້ນ

ໃນເມືອງນາໝໍ້ເບ້ຍຂົມຝາດຕາຍຫລາຍຍ້ອນເບ້ຍນ້ອຍ ແລະ ແມງກັດຄໍຮາກ ດັ່ງນັ້ນ ຄວນເອົາເບ້ຍໄມ້ໃຫຍ່ກວ່ານີ້ ມາປູກເພື່ອປ້ອງກັນແມງກັດ.

ສະນັ້ນ, ໂດຍສັງລວມແລ້ວປະຊາຊົນແມ່ນມີຄວາມກະຕືລືລົ້ນຕົກງ່ວກັບການປູກເສີມກ້ອງ ປ່າຂົມໃຊ້ ບ້ານ ເຊິ່ງສະແດງອອກ ການປະກອບສ່ວນວຽກງານ ຢ່າງທ້າວທັນດີ ແລະ ຢາກຂະຫຍາຍເນື້ອທີ່ປູກອອກຕື່ມອີກໃນປີຕໍ່ໄປ ເຖິງແມ່ນວ່າຜົນຕອບສະໜອງໄລຍະ ຍາວກໍ່ຕາມ ແຕ່ກໍ່ເປັນວຽກງານທີ່ດີໃນການສະກັດກັ້ນການຖາງປ່າເຮັດໄຮ່ ແລະ ຮັກສາ ເນື້ອທີ່ ປ່າໄມ້ໃຫ້ໝັ້ນຄົງ.

ສະຖານທີ່

ການສຶກສາດັ່ງກ່າວນີ້ ຈະສືບຕໍ່ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຢູ່ ບ້ານ ທ່າໂພ, ນ້ຳບໍ່ ທີ່ເມືອງໂພນໄຊ. ແຂວງ ຫຼວງພະບາງ ແລະ ບ້ານ ກົກຝາດ, ເມືອງ ນາໝໍ້ ແຂວງ ອຸດົມໄຊ.

ວິທີການ

ການສຶກສານີ້ມີລາຍລະອຽດ, ດັ່ງນີ້ :

- ຊະນິດພັນໄມ້ ອີງໃສ່ປະຫວັດພັນຖານຂອງບ້ານ ແລະ ອີງໃສ່ຄວາມມັກຂອງບ້ານ
- ໄລຍະປູກ 3 x 6 ມ
- ໃຊ້ວິທີແບບ ສຸ່ມຕົວຢ່າງ ໃນ 1 ຮຕ ເອົາຂໍ້ມູນ 30 %
- ເນື້ອທີ່ຂອງດອນເກັບກຳຂໍ້ມູນ ເທົ່າກັບ 33 ມ x 18 ມ = 594 ຕາແມັດ
- ໃນ 1 ຮຕ ມີ 3 ດອນ ທົດລອງ , ແຕ່ລະດອນມີເບ້ຍໄມ້ 48 ເບ້ຍ/ 4 ຊະນິດ ກ. ເມືອງ ໂພນໄຊ

ລ/ດ	ຊື່ບ້ານ	ເນື້ອທີ່ ຮຕ	ຊະນິດເບ້ຍໄມ້ທີ່ປູກ				ໝາຍເຫດ
			ຢ່າງປົງ	ແຕ້ຄ່າ	ດູ່	ຂົມຝາດ	
1	ບ ທ່າໂພ	5	1000	500	100	205	ເກັບກຳຂໍ້ມູນ 30 % ໃນ 4 ຊະ ນິດໃນດອນທົດ ລອງ
2	ບ ນ້ຳບໍ່	2	376	300	100	346	
ລວມ		7	1376	800	200	551	

ຂ. ເມືອງ ນາໝໍ້

- ໄລຍະທ່າງການປູກ 6 ມ x 3ມ
- ໃຊ້ວິທີແບບສຸ່ມຕົວຢ່າງ ເກັບກຳຂໍ້ມູນ 30 % / ຮຕ
- ເນື້ອທີ່ດອນທົດລອງ 18 ມ x 33 ມ = 594 ຕາແມັດ

ລ/ດ	ຊື່ ບ້ານ	ເນື້ອທີ່ ຮຕ	ຊະນິດໄມ້ທີ່ປູກ			ໝາຍເຫດ
			ເກດສະໜາ	ແຕ້ຄ່າ	ຂົມຝາດ	
1	ບ ກົກຝາດ	2	320	320	320	ເກັບກຳຂໍ້ມູນ 30 % ໃນ 3 ຊະນິດ ໃນດອນທົດລອງ
ລວມ		2	960 (ຕື້ນ)			

ໃນພາກປະຕິບັດແມ່ນເຮັດຮ່ວມກັບ ຊາວບ້ານ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ໃນແຕ່ລະບ້ານ.
 ການອອກແບບທາງ ດ້ານສະຖິຕິແມ່ນ ນຳໃຊ້ລະບົບ Sestematic.
 ຂໍ້ມູນທີ່ຈະຕ້ອງເກັບກຳ ລວມມີ:
 ການຈະເລີນເຕີບໂຕ, ການຕາຍຂອງຕົ້ນໄມ້ 4 ຊະນິດ ທີ່ບູກ

ແຜນກິດຈະກຳສຳລັບ ປີ 2006 - 2007

ລາຍລະອຽດວຽກງານດັ່ງລຸ່ມນີ້

2006- 2007	ຕຸລາ	ພະຈິກ	ທັນວາ	ມັງກອນ	ກຸມພາ	ມີນາ	ເມສາ	ພຶດສະພາ	ມິຖຸນາ	ກໍລະກົດ	ສິງຫາ	ກັນຍາ	ຜູ້ຮັບຜິດຊອບ
<u>ວຽກຫ້ອງການ</u>													
ຂຶ້ນແຜນ - ສະຫຼຸບແຜນ		x	X										FRC
<u>ວຽກພາກສະໜາມ</u>													
ເກັບກຳຂໍ້ມູນການເຕີບໂຕ			X										FRC, NAFReC, NM&PX
ສ້າງລະບຽບປຶກປັກຮັກສາ			X										FRC, NAFReC, NM&PX
ຂຽນບົດລາຍງານ ປ້ອນຂໍ້ມູນ			X	x									FRC
ຕິດຕາມການບົວລະບັດ							X						PX
ບົດລາຍງານທ້າຍປີ											x		FRC

ພະນັກງານເຂົ້າຮ່ວມ

ທ ໄລຄຳ ສີຫານາດ ສູນຄົ້ນຄ້ວາປ່າໄມ້, ນ ພອນທິບ ທອງດາ ສູນຄົ້ນຄ້ວາກະສິກຳ-ປ່າໄມ້ ພາກເໜືອ, ທ ສາຍສະໝອນ ຫ້ອງການປະສານງານ ເມືອງ ໂພນໄຊ, ທ ຄຳຫລ້າ ຫ້ອງການປະສານງານ ເມືອງ ນາໝີ

ງົບປະມານຄາດຄະເນ :

86. 000 000 ກີບ (ໂຄງການ 3 ປີ)

ສະຖານະພາບ

ໂດຍລວມແລ້ວທັງ 2 ເມືອງ ການຈະເລີນເຕີບໂຕຂອງຕົ້ນໄມ້ທີ່ບູກ ແມ່ນ ດີ. ສະນັ້ນ ໃນ ຫົວຂໍ້ນີ້ແມ່ນຈະໄດ້ມີ ການລົງເກັບກຳຂໍ້ມູນ ປີລະ 1 ເທື່ອ.

4.3. ຫົວຂໍ້ຄົ້ນການຄວາ ການປູກໄມ້ເກດສະໜາ ແລະ ເປືອກເມືອກແບບປະສົມປະສານໃນພື້ນທີ່ດິນຄ້ອຍ ຂຸ້ນໃນລະບົບ Agro Forestry ແລະ Farm Forestry

ຈຸດປະສົງ

ເພື່ອສົມທຽບການປູກໄມ້ເກດສະໜາ ກັບເປືອກເມືອກແບບປະສົມປະສານ ລະຫວ່າງ ສອງຮູບແບບທາງດ້ານການຈະເລີນເຕີບໂຕ, ການສ້າງລາຍຮັບ ແລະ ເປັນທີ່ຍອມຮັບ ຂອງຊາວກະສິກອນ.

ບົດອະທິບາຍ ແລະ ຄວາມກ່ຽວພັນ

ພັກ ແລະ ລັດຖະບານ ຂອງ ສປປ ລາວ ໄດ້ວາງແຜນຍຸດທະສາດທີ່ມີເປົ້າໝາຍ ເພື່ອຢຸດ ຕິການຖາງປ່າເຮັດໄຮ່ແບບເຄື່ອນຍ້າຍໄດ້ຢ່າງຊື່ນເຊີງ ໃນປີ 2010 ແລະ ການພັດທະນາ ກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ແຕ່ປີ 2006 ເຖິງ 2010 ໂດຍສຸມໃສ່ການສົ່ງເສີມ ແລະ ຊຸກຍູ້ແຮງ ງານການຜະລິດສິນຄ້າ ເພື່ອແກ້ໄຂຄວາມທຸກຍາກ ເປັນຕົ້ນ ແມ່ນ ການປູກພືດ, ລ້ຽງສັດ, ປູກໄມ້ອຸດສະຫະກຳ ແລະ ບາງຊະນິດເຄື່ອງຂອງດົງ ທີ່ເປັນສິນຄ້າ (ວາລະສານກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້, 2005)

ໄມ້ເກດສະໜາເປັນໄມ້ຊະນິດໜຶ່ງ ຊຶ່ງໃນອາດີດກໍ່ຄືປະຈຸບັນ ແມ່ນຕະຫລາດມີຄວາມ ຕ້ອງການສູງ ໃນໄລຍະຜ່ານມາແມ່ນໄດ້ມີການຂຸດຄົ້ນຈາກປ່າທຳຊາດ ແລະ ໃນປະຈຸ ບັນແມ່ນໄກ້ຈະສູນພັນ ແລະ ບໍ່ພຽງພໍຕໍ່ຄວາມຕ້ອງການຂອງຕະຫລາດ ໃນນັ້ນເປືອກ ເມືອກ ກໍ່ເຊັ່ນດຽວກັນຜ່ານມາກໍ່ ເປັນສິນຄ້າຂາອອກປະເພດເຄື່ອງປ່າຂອງດົງຊະນິດໜຶ່ງ ທີ່ສ້າງລາຍຮັບໃຫ້ແກ່ຊາວກະສິກອນ ແຕ່ການຂຸດຄົ້ນແມ່ນໄດ້ມາຈາກປ່າທຳມະຊາດ

ທ່າແຮງຄວາມຕ້ອງການຂອງຕະຫລາດໃນອານາຄົດຍັງມີສູງ ຊຶ່ງເຫັນໄດ້ ຄື: ສອງບໍລິສັດ ຂອງລາວ (ບໍລິສັດລາວອາຊຽນມະຫາຊົນຈຳກັດ ແລະ ບໍລິສັດຄຳໄພຂະນະ ກະສິກຳ ຈຳ ກັດ) ນັບແຕ່ປີ 2009 ເປັນຕົ້ນໄປ ຈະສົ່ງໄມ້ເກດສະໜາອອກໄປຂາຍໃຫ້ ບໍລິສັດໜຶ່ງ ຂອງ ປະເທດ ບຣູໄນ ຕໍ່ສຸດ ປີລະ 2,000 ໂຕນ ສ້າງລາຍຮັບປີລະ 12 ລ້ານໂລດາ (Business & Entertainment Magazine. 2006)

ສະນັ້ນ, ການປູກໄມ້ເກດສະໜາໃນລະບົບກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ໂດຍການປູກພືດປະສົມ ປະສານຫຼາຍຊະນິດ ແມ່ນທາງເລືອກໜຶ່ງທີ່ດີ ເພື່ອເປັນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນໃຫ້ມີຄວາມຍືນ ຍົງ ແລະ ໃຫ້ເກີດຜົນປະໂຫຍດສູງສຸດ. ໃນຫົວຂໍ້ການສຶກສານີ້ ແມ່ນການຊອກຫາຮູບ ແບບທີ່ດີໃນການປູກໄມ້ເສດຖະກິດປະສົມປະສານ ກັບຊະນິດພັນເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ ແລະ ພືດອາຍຸສັ້ນ.

ຄາດໝາຍຜົນໄດ້ຮັບ

ໄດ້ຂໍ້ແນະນຳ ເຖິງຮູບແບບການປູກໄມ້ເກດສະໜາ, ເປືອກເມືອກ ແລະ ພືດອາຍຸສັ້ນ ໃນ ແຕ່ລະໄລຍະທ່າງທີ່ແຕກຕ່າງກັນ (Agroforestry ແລະ Farmforestry). ແລະ ໄດ້ຂໍ້ ແນະນຳທາງດ້ານເຕັກນິກ, ຄວາມສູງ ແລະ ໂອກາດຂອງການປູກພືດດັ່ງກ່າວ.

ການທົບທວນວຽກງານ

ບົດລາຍງານ ຄວາມຄືບໜ້າ ເດືອນ 4,5,6 / 2006 ການປູກໄມ້ເກດສະໜາ ກັບໄມ້ໃຫ້
ໝາກແບບປະສົມປະສານ ເຫັນວ່າຢູ່ເມືອງໂພນໄຊ, ແຂວງຫລວງພະບາງ ແລະ ເມືອງ
ນາໝໍ້, ແຂວງອຸດົມໄຊ ໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າໄມ້ເກດສະໜາ ແມ່ນມີການຈະເລີນເຕີບ
ໂຕດີ ຊຶ່ງເຫັນໄດ້ວ່າຫຼັງຈາກ ປູກໄດ້ອາຍຸ 2 ປີ ມີລວງສູງ ສະເລ້ຍ 196,24 cm ແລະ
ມີວັດຮອບໜ້າຕ່າງສະເລ້ຍ 13,71 cm).

ການປູກໄມ້ເກດສະໜາໃນໄລຍະຜ່ານມາ ທີ່ໄດ້ປູກ ໂດຍ ປະຊາຊົນ, ອົງການຈັດຕັ້ງລັດ
ແລະ ບໍລິສັດເອກກະຊົນ ເຊັ່ນ: ສວນປູກໄມ້ເກດສະໜາ ແຂວງ ວຽງຈັນ, ວັງວຽງ, ສວນ
ລວມພັນໄມ້ເກດສະໜາທີ່ ສູນຄົ້ນຄ້ວາປ່າໄມ້ ແມ່ນ ມີການຈະເລີນເຕີບໂຕໄດ້ດີ ແລະ
ມີທ່າແຮງຈະມີພື້ນທີ່ຂະຫຍາຍຕົວເພີ່ມຂຶ້ນເລື້ອຍໆ (ຄຳຕົ້ນ ຄຳພັນ, 2004).

ຂະບວນການປູກໄມ້ເກດສະໜາໃນບັນດາ ແຂວງ ພາກແຂວງພາກເໜືອແມ່ນ ມີທ່າແຮງ
ຈະເພີ່ມຂຶ້ນເລື້ອຍໆ ເປັນຕົ້ນ ແມ່ນ ແຂວງ ຫຼວງນ້ຳທາ ໄດ້ວາງແຜນພັດທະນາເສດຖະ
ກິດ-ສັງຄົມ ໂດຍຈຸດໜຶ່ງໄດ້ເລັ່ງໃສ່ ແມ່ນການຂະຫຍາຍປູກໄມ້ອຸດສະຫະກຳ ຊຶ່ງໃນນັ້ນ
ໄມ້ເກດສະໜາ ກໍ່ແມ່ນໄມ້ຊະນິດໜຶ່ງ ທີ່ຈະໄດ້ມີການສົ່ງເສີມປູກ ຈາກເນື້ອທີ່ທີ່ມີໃນ
ປະຈຸບັນ 19 ຮຕ (2006) ຈະໃຫ້ເຖິງ 300 ຮຕ (2010) (ບົດສະຫຼຸບ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ
ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດສັງຄົມ 2001-2005 ແລະ ທິດທາງແຜນການ 2006-2010
ຂອງ ແຂວງ ຫຼວງນ້ຳທາ, 2006)

ສະຫລຸບຜົນຮັບ

ລະບົບ Agroforestry

ຜ່ານການລົງຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂດຍເລີ່ມຈາກ ການສຳພາດຄວາມສົນໃຈຂອງຊາວກະສິ
ກອນ ທັງສອງເມືອງເຫັນວ່າ ມີຊາວກະສິກອນຫລາຍຄອບຄົວທີ່ຢາກເຂົ້າຮ່ວມ ແຕ່ອີງໃສ່
ສະພາບຄວາມເໝາະສົມຂອງພື້ນທີ່ຂອງແຕ່ລະຄອບຄົວ ແມ່ນໄດ້ຊາວກະສິກອນທີ່ເຂົ້າ
ຮ່ວມທັງໝົດໃນສອງເມືອງ ແມ່ນ 12 ຄອບຄົວ ຄື: ເມືອງໂພນໄຊ 2 ບ້ານ, 5 ຄອບຄົວ,
ມີເນື້ອທີ່ເທົ່າກັບ 4,93 ຮຕ, ໃຊ້ແນວພັນ ເບ້ຍໄມ້ເກດສະໜາ 1760 ເບ້ຍ, ເປືອກເມືອກ
1760 ເບ້ຍ, ໝາກນັດ 17500 ຍອດ, ແກ່ນຖົ່ວແຮ 3 ກິໂລ ແລະ ພືດອາຍຸສັ້ນເປັນຂອງ
ຊາວກະສິກອນເອງ ແລະ ເມືອງນາໝໍ້ 1 ບ້ານ ມີ 7 ຄອບຄົວ ມີເນື້ອທີ່ເທົ່າກັບ 7,15 ຮຕ
ໃຊ້ແນວພັນເບ້ຍໄມ້ເກດສະໜາ 2552 ເບ້ຍ, ເປືອກເມືອກ 2552 ເບ້ຍ, ໝາກນັດ 3800
ຍອດ, ຖົ່ວແຮ 4.2 ກິໂລ ແລະ ແນວພັນພືດອາຍຸສັ້ນເປັນຂອງຊາວກະສິກອນ ແລະ
ສ່ວນໜຶ່ງແມ່ນທາງໂຄງການເປັນຜູ້ຕອບສະໜອງໃຫ້.

ໃນການລົງມືຈັດຕັ້ງປະຕິບັດເຫັນວ່າ ຊາວກະສິກອນແຕ່ລະຄອບຄົວໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ ແລະ
ໃຫ້ຄວາມຮ່ວມມືເປັນຢ່າງດີ ຊຶ່ງມັນສະແດງອອກ ຄື: ປະຊາຊົນໄດ້ໃຫ້ການຮ່ວມມືຢ່າງ
ເຕັມສ່ວນ ແລະ ສົມກັບຄວາມຢາກໄດ້ຢາກເຮັດຂອງເຂົາເຈົ້າແທ້ ຊຶ່ງມັນສະແດງອອກ
ຄື: ການຮັບເອົາເບ້ຍໄມ້, ການຂົນສົ່ງເບ້ຍໄມ້ຊຶ່ງບາງບ້ານທີ່ມີເງື່ອນໄຂແມ່ນໄດ້ນຳ ໃຊ້ພາ

ຫານະຂອງເຂົາເຈົ້າເອງໃນ ການຂົນສົ່ງເບ້ຍໄມ້ ແລະ ສາມາດປູກພືດແຕ່ລະຊະນິດ ໄດ້ທັນລະດູການ.

ພື້ນທີ່ຂອງແຕ່ລະຄອບຄົວຕິດກັນ ຊຶ່ງເຮັດໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອ ແຮງງານຊຶ່ງກັນ ແລະ ກັນ ຂອງ ປະຊາຊົນ ໄດ້ສະດວກຂຶ້ນ.

ເບ້ຍໄມ້ເກດສະໜາ ແລະ ເປືອກເມືອກ ທີ່ນຳໄປປູກຂ້ອນຂ້າງເປັນເບ້ຍນ້ອຍ ຮາກບໍ່ທັນ ແຂງແຮງ ແລະ ຫລັງຈາກປູກແລ້ວຝົນບໍ່ຕົກເປັນເວລາເກືອບ 2 ອາທິດ ເຮັດໃຫ້ແຫ້ງ ແລ້ງລົງຜົນໃຫ້ປວກກັດຮາກເບ້ຍໄມ້ທີ່ນຳໄປປູກ ເຮັດໃຫ້ເບ້ຍເກດສະໜາ ແລະ ເປືອກ ເມືອກ ຕາຍຫລາຍ ໂດຍສະເພາະແມ່ນ ຢູ່ເມືອງ ໂພນໄຊ ຊຶ່ງພາຍຫລັງປູກ ໄດ້ໜຶ່ງເດືອນ ແມ່ນເຫັນໄດ້ ດັ່ງນີ້: ເມືອງໂພນໄຊ ເກດສະໜາຕາຍ 26.87%, ເປືອກເມືອກ 25.51%, ເມືອງນາໝີ ເກດສະໜາ ຕາຍ 4.45%, ເປືອກເມືອກຕາຍ 15.09%.

ລະບົບ Farm forestry

ສຳລັບຄອບຄົວຊາວກະສິກອນທີ່ເຂົ້າຮ່ວມການປູກໄມ້ເກດສະໜາ, ເປືອກເມືອກປະສົມ ປະສານ ທັງໝົດ 9 ຄອບຄົວ ມີເນື້ອທີ່ 6 ເຮັກຕາໃນສອງເມືອງ ຄື:

- ເມືອງ ໂພນໄຊ ມີ 7 ຄອບຄົວ ມີເນື້ອທີ່ 4.3 ເຮັກຕາ (ບ້ານນ້ຳບໍ່ 3 ຄອບຄົວ, ບ້ານ ປຸງ ເປົ້າ 4 ຄອບຄົວ)
- ເມືອງ ນາໝີ ມີ 2 ຄອບຄົວ ມີເນື້ອທີ່ 1.8 ເຮັກຕາ (ບ້ານ ກົກຝາດ 2 ຄອບຄົວ)
- ບາງຄອບຄົວແມ່ນມີຄວາມສົນໃຈຫຼາຍໃນການປູກໄມ້ເກດສະໜາໃນລະບົບນີ້ ແລະ ມີຄວາມເຂົ້າໃຈດີ ກ່ຽວກັບເຕັກນິກໃນການປູກ, ຮູ້ຈັກຄຸນຄ່າຂອງຕົ້ນໄມ້ ຊະນິດຕ່າງໆ ທີ່ປູກປະສົມປະສານກັນຢ່າງເປັນລະບົບ, ຈະຂະຫຍາຍລະບົບການປູກ ແບບປະສົມປະ ສານອີກໃນຕໍ່ໜ້າ.

ສະຖານທີ່

ການສຶກສາແມ່ນຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຢູ່ເມືອງຄື: ເມືອງ ໂພນໄຊ, ບ້ານ ນ້ຳບໍ່ ແລະ ບ້ານປຸງ ເປົ້າ. ເມືອງນາໝີ ,ບ້ານ ນາໝີໄຕ້ ແລະ ບ້ານປາງດູ່

ວິທີການ

ລະບົບ Agroforestry

ໃນການຄົ້ນຄວ້າທົດລອງນີ້ ແມ່ນການປູກໄມ້ເກດສະໜາ ແລະ ເປືອກເມືອກ ແບບປະ ສົມປະສານກັບພືດອາຍຸສັ້ນ ກິດຈະກຳນີ້ແມ່ນຈະຊ່ວຍເຮັດໃຫ້ຊາວກະສິກອນ ມີລາຍຮັບ ຕະຫລອດປີ ຄື: ປີທີ່ໜຶ່ງແມ່ນໄດ້ຈາກພືດອາຍຸສັ້ນ (ເຂົ້າ,ສາລີ...), ປີທີ່ 2 ເຖິງ ປີທີ 4 ແມ່ນຈະໄດ້ຈາກພືດອາຍຸສັ້ນ, ໝາກນັດ ແລະ ເປືອກເມືອກ . ຊ່ວຍຮັກສາຄວາມອຸດົມ ສົມບູນ ແລະ ປ້ອງການເຊາະເຈື່ອນຂອງດິນອີກດ້ວຍ ໂດຍມີລາຍລະອຽດດັ່ງລຸ່ມນີ້:

ມີ 2 ສິ່ງທົດລອງຄື:

T1= ການປູກແບບປະສົມປະສານເກດສະໜາ, ເປືອກເມືອກ, ໝາກນັດ ແລະ ພືດອາຍຸສັ້ນ

T2= ການປູກແບບປະສົມປະສານເກດສະໜາ, ເປືອກເມືອກ ແລະ ພືດອາຍຸສັ້ນແຕ່ບໍ່ມີ ໝາກນັດ

ໃນພາກປະຕິບັດແມ່ນເຮັດຮ່ວມກັນ 10 ຄອບຄົວ. ການອອກແບບທາງດ້ານສະຖິຕິ ແມ່ນ ນຳ ໃຊ້ລະບົບ RCBD.

ຂໍ້ມູນທີ່ຈະຕ້ອງເກັບກຳ ມີຄື:

- ການຈະເລີນເຕີບໂຕຂອງ ເກດສະໜາ, ເປືອກເມືອກ ແລະ ຖົ່ວແຮ.
- ເປີເຊັນການລອດຕາຍ ການຕາຍຂອງ ເກດສະໜາ, ເປືອກເມືອກ, ໝາກນັດ ແລະ ຖົ່ວແຮ.
- ຜົນຜະລິດ ຂອງພືດໄລຍະສັ້ນ ແລະ ໝາກນັດ.
- ຂໍ້ມູນການນຳໃຊ້ແຮງງານ, ແນວພັນ ແລະ ອຸປະກອນ.

ລະບົບ Farm forestry

ການປູກໄມ້ເກດສະໜາ, ເປືອກເມືອກ ແມ່ນເອົາເບ້ຍທີ່ມີອາຍຸເທົ່າກັນ ຫຼື ເບ້ຍທີ່ມີອາຍຸໄດ້ 1 ປີຂຶ້ນໄປ, ໃນການປູກຈະປູກແບບສະຫຼັບຕົ້ນ ເຊັ່ນ: ປູກໄມ້ເກດສະໜາສະຫຼັບກັບ ຕົ້ນເປືອກເມືອກ ຕາມແຖວຂວາງຂອງຄວາມຄ້ອຍຊັ້ນ ໂດຍໃຊ້ເຕັກນິກໃນການປູກດ້ວຍ ໄລຍະຫ່າງ 3x4 ແມັດ ແລະ ປູກພືດອາຍຸສັ້ນສັບຫວ່າງແຖວຂອງຕົ້ນໄມ້, ປູກດ້ວຍໄລຍະ ຫ່າງ 40x40 cm.

ຂໍ້ມູນທີ່ຈະຕ້ອງເກັບກຳ ລວມມີ: ການຈະເລີນເຕີບໂຕ, ການຕາຍຂອງຕົ້ນໄມ້ເກດສະ ຫນາ ແລະ ເປືອກເມືອກ, ຜົນຜະລິດຂອງພືດອາຍຸສັ້ນທີ່ປູກປະສົມໃນພື້ນທີ່, ມູນຄ່າຕົ້ນ ທຶນ, ລາຄາຂາຍ.

ແຜນກິດຈະກຳສຳລັບ ສົກປີ 2006 - 2007

ຕ້ອງໄດ້ເກັບຂໍ້ມູນ ການຈະເລີນເຕີບໂຕ ແລະ ການລອດຕາຍ ຂອງເກດສະໜາ, ເປືອກ ເມືອກ ແລະ ຖົ່ວແຮ ຄັ້ງທີ່ 1 ຫລັງຈາກປູກໄດ້ 6 ເດືອນ ຄື ເດືອນ 12/2006 ແລະ ສຳລັບ ເປືອກເມືອກ ແລະ ຖົ່ວແຮ ເກັບເປັນຄັ້ງທີ່ 2 ໃນເດືອນ 6/2007, ປູກພືດໄລຍະສັ້ນ ໃນພື້ນ ທີ່ລະຫວ່າງຕົ້ນໄມ້ໃນປີທີ່ 2, ຊຶ່ງເປັນຊ່ວງທີ່ບໍ່ທັນມີຮົ່ມ ຫລາຍຈາກຕົ້ນ ເກດສະໜາ ແລະ ເປືອກເມືອກ, ເກັບກຳຂໍ້ມູນການນຳໃຊ້ ແຮງງານ ແລະ ແນວພັນ ຕ້ອງໄດ້ປູກຕົ້ນໄມ້ ເກດ ສະໜາ, ເປືອກເມືອກ ແລະ ໝາກນັດ ທີ່ຕາຍ ຫລື ສູນຫາຍຄືນໄໝ່.

ສາມາດຕອບສະໜອງລາຍຮັບຕໍ່ພື້ນທີ່ສູງສຸດໃນໄລຍະຍາວ ແລະ ໃຫ້ຊາວກະສິກອນ
ເຂດຈຸດສຸມໄດ້ນຳໃຊ້ຢ່າງກວ້າງຂວາງ

**ບົດອະທິບາຍ ແລະ
ຄວາມກ່ຽວພັນ**

ຊາວກະສິກອນເຂດພູດອຍຍັງຢຶດຖືອາຊີບເຮັດໄຮ່ ເພື່ອເພີ່ມຜົນໄດ້ຮັບຕໍ່ພື້ນທີ່ໃຫ້ຫຼາຍ
ຂຶ້ນໃນໄລຍະຍາວນັ້ນ ວິທີນຶ່ງກໍ່ແມ່ນການປູກແບບປະສົມປະສານລະຫວ່າງຕົ້ນໄມ້ກັບ
ພືດໄລຍະສັ້ນ ແລະ ໄລຍະຍາວ ເຊິ່ງມັນຈະເປັນສ່ວນນຶ່ງເພື່ອຕອບສະໜອງຕໍ່ແຜນງານ
ຢຸດຕິການຖາງປ່າເຮັດໄຮ່ແບບເລື່ອນລອຍຂອງລັດຖະບານ. ຖ້າຫາກວ່າຊາວກະສິກອນ
ບົວລະບັດຮັກສາຕົ້ນໄມ້ໄດ້ດີ ກໍ່ຈະເຮັດໃຫ້ເຂົາເຈົ້າມີຜົນໄດ້ຮັບຕໍ່ພື້ນທີ່ຫຼາຍຂຶ້ນ ແລະ ມີ
ລາຍຮັບດີໃນອານາຄົດ ເມື່ອທຽບໃສ່ການປູກແຕ່ພືດອາຍຸສັ້ນຢ່າງດຽວ. ເຕັກນິກດັ່ງກ່າວ
ນີ້ຊ່ວຍໃຫ້ຊາວກະສິກອນມີລາຍຮັບ ແລະ ມີອາຫານຢ່າງເປັນປົກກະຕິ ຈາກການເກັບ
ກ່ຽວ ຜົນຜະລິດຂອງພືດສຳຮອງທີ່ປູກປະສົມປະສານ.

ລະບົບການປູກໄມ້ແບບປະສົມປະສານ ຈະເປັນການເສີມສ້າງຄວາມຫລາກຫລາຍ ທາງ
ດ້ານພືດພັນກະສິກຳ, ໃນນັ້ນໄມ້ສັກກໍ່ເປັນໄມ້ຊະນິດນຶ່ງທີ່ນຳມາປູກໃນລະບົບນີ້ ໄມ້ດັ່ງ
ກ່າວເປັນໄມ້ຊະນິດນຶ່ງ ທີ່ທາງລັດຖະບານໄດ້ກຳນົດໃຫ້ມີການສົ່ງເສີມປູກ ເພື່ອຕອບສະ
ໜອງຄວາມຕ້ອງການຂອງ ຕະຫຼາດ ແລະ ການຊົມໃຊ້ ໃນອານາຄົດ ເຊິ່ງເຮັດໃຫ້ມີ
ການປູກຢ່າງກວ້າງຂວາງ ດ້ວຍຮູບແບບການປູກໄມ້ສັກລ້ວນ ແລະ ຮູບແບບການປູກ
ໄມ້ສັກປະສົມປະສານກັບພືດອາຍຸສັ້ນ. ຊຶ່ງຈະຊ່ວຍຫລຸດຜ່ອນ ຄວາມສ່ຽງຈາກການຖືກ
ທຳລາຍໂດຍ ສັດຕູພືດ ແລະ ມັນຍັງເຮັດໃຫ້ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນເກີດຜົນປະໂຫຍດສູງສຸດ
ແລະ ຊ່ວຍຮັກສາຄວາມອຸດົມສົມບູນຂອງດິນໂດຍການປູກພືດຫລາຍຊະນິດປະສົມປະ
ສານກັນ.

ສິນຄ້າທີ່ຕ້ອງການຫຼາຍຊະນິດ ນຶ່ງໃນປະເພດເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ ກໍ່ແມ່ນປ່າສາ ຍ້ອນມີການ
ປຸງແຕ່ງຜະລິດຕະພັນຈາກປ່າສາເພີ່ມຂຶ້ນ ເຮັດໃຫ້ປ່າສາທີ່ມີຢູ່ໃນທຳມະຊາດ ຕອບສະ
ໜອງບໍ່ພຽງພໍກັບຄວາມຕ້ອງການ ສະນັ້ນ ຈຶ່ງມີການສ້າງສວນປູກປ່າສາໃນໄຮ່ຊາວກະສິ
ກອນ ເພື່ອແກ້ໄຂບັນຫາດັ່ງກ່າວ ພ້ອມທັງເປັນການປະຢັດເວລາ ແລະ ສະດວກໃນການ
ເກັບກູ້ ຊຶ່ງຈະຊ່ວຍໃຫ້ຊາວກະສິກອນຊົມໃຊ້ປ່າສາແບບຍືນຍົງ ແຕ່ໃນໄລຍະລໍຖ້າຜົນຜະ
ລິດຈາກປ່າສາ ຄວນປູກພືດອາຍຸສັ້ນປະສົມປະສານຄຽງຄູ່ໄປພ້ອມ. ເພາະສະນັ້ນ ການ
ຄົ້ນຄວ້າທົດລອງ ໃນຫົວຂໍ້ນີ້ ຈະຊ່ວຍເປັນທາງເລືອກອີກນຶ່ງທາງ ຂອງລະບົບການປູກ
ພືດທີ່ມີລັກສະນະຮັກສາລະບົບນິເວດ ແລະ ມີເສດຖະກິດດີ ໃນໄລຍະຍາວ.

ຄາດຫມາຍຜົນຮັບ

ການປູກໄມ້ສັກແບບປະສົມປະສານ ເປັນທາງອອກນຶ່ງໃນການສ້າງລາຍຮັບໃຫ້ແກ່ຊາວ
ກະສິກອນ ແລະ ສັງຄົມ ໃນໄລຍະຍາວ.

ການທົບທວນວຽກງານ

ຜ່ານການທົບທວນເອກະສານໄດ້ພົບວ່າ ມີຫຼາຍໂຄງການໄດ້ນຳໃຊ້ເຕັກນິກການປູກໄມ້ ລັກປະສົມປະສານກັບພືດອາຍຸສັ້ນໃນໄລຍະ 3 ປີ ທຳອິດຢ່າງກວ້າງຂວາງ ແລະ ເປັນທີ່ນິຍົມກັນຫຼາຍ. ຊຶ່ງເຮັດໃຫ້ມີການເພີ່ມຜົນຜະລິດ ແລະ ຍືນນານກ່ວາການປູກໄມ້ລັກຊະນິດດຽວລ້ວນ.

ຜົນການສຶກສາ ຈາກການສຳພາດ ແລະ ສັງເກດຕົວຈິງ ເຫັນວ່າລະບົບການປູກໄມ້ ປະສົມປະສານກັບພືດອາຍຸສັ້ນ ມີຮູບແບບຈຳນວນນຶ່ງໄດ້ເຄີຍຖືກນຳມາທົດລອງຈາກຫຼາຍໂຄງການ ເຊັ່ນ: ການປູກພືດປະສົມປະສານກັບໄມ້ໃຫ້ໝາກຕາມແລວຕ້ານເຈື່ອນ, ການປູກໄມ້ລັກລະບົບຕອງຢາ, ການປູກພືດປັບປຸງປ່າເຫຼົ່າເປັນຕົ້ນ ແຕ່ທັງໝົດນັ້ນບໍ່ໄດ້ຖືກຜັນຂະຫຍາຍ ຢ່າງກວ້າງຂວາງເທື່ອ. ແຕ່ສິ່ງທີ່ໄດ້ເຮັດຜ່ານມາ ແລະ ໄດ້ຮັບຜົນ ແມ່ນການປູກໄມ້ລັກເປັນສວນຂະໜາດໃຫຍ່ ແລະ ຂະໜາດນ້ອຍ ທີ່ມີການປູກພືດອາຍຸສັ້ນໃນໄລຍະທີ່ໄມ້ລັກຍັງນ້ອຍ. ການປູກພືດປະສົມປະສານແມ່ນວິທີການຫຼຸດຜ່ອນການເຊາະເຈື່ອນຂອງດິນທີ່ມີປະສິດທິຜົນສູງ ທັງເປັນການຜະລິດທີ່ສາມາດເພີ່ມລາຍຮັບໃຫ້ແກ່ຊາວກະສິກອນໃນລະດັບທີ່ ແນ່ນອນ (ຕີ ພິມມະຈັກ ແລະ ຄະນະ ,1999). ເພື່ອເປັນການລຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງທາງດ້ານລະບົບນິເວດ ແລະ ເສດຖະກິດ.

ສະຫຼຸບຜົນຮັບ

ຜ່ານການປະເມີນຜົນໃຫ້ຮູ້ວ່າ ຊາວກະສິກອນ ທີ່ເຂົ້າຮ່ວມກິດຈະກຳຍອມຮັບເຕັກນິກການປູກ ແລະ ເປັນທີ່ພໍໃຈຂອງເຂົາເຈົ້າຫຼາຍ ແຕ່ມີ 2 ຄອບຄົວທີ່ປູກໃນແບບສົ່ງເສີມໂດຍບໍ່ມີການເກັບຂໍ້ມູນການຈະເລີນເຕີບໂຕຂອງໄມ້ລັກ ແລະ ບໍ່ສາ ເນື່ອງຈາກເນື້ອທີ່ດິນ ດັ່ງກ່າວ ຫຼຸດຂະໜາດຂອງສວນທົດລອງທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້. ຊາວກະສິກອນຕ້ອງການພຽງ ແຕ່ປູກໄມ້ລັກຢ່າງດຽວ ແຕ່ວິຊາການກໍ່ໄດ້ໃຫ້ຄຳແນະນຳ ເຖິງຜົນປະໂຫຍດ ແລະ ຄວາມສຳຄັນ ຂອງການປູກແບບປະສົມປະສານຢ່າງລະອຽດ ເຮັດໃຫ້ເຂົາເຈົ້າເຂົ້າໃຈ ແລະ ຈະຕັ້ງໜ້າປະຕິບັດການປົວລະບົດຮັກສາ ແລະ ເບິ່ງແຍງດູແລສວນປູກ ຢ່າງເອົາໃຈໃສ່.

ໃນເວລາສຳຫຼວດເນື້ອທີ່ເບື້ອງຕົ້ນແບບມີສ່ວນຮ່ວມ ຊາວກະສິກອນທີ່ສົນໃຈຢາກເຂົ້າຮ່ວມກິດຈະກຳ ບອກວ່າພື້ນທີ່ຕິດກັນ ແຕ່ໄປເບິ່ງຕົວຈິງ ບາງຄອບຄົວບໍ່ເປັນດັ່ງນັ້ນ ເຊິ່ງມັນເປັນຂໍ້ຈຳກັດຂອງຄອບຄົວທີ່ຈະເຂົ້າຮ່ວມກິດຈະກຳໃນເວລານັ້ນ ສາມາດຄັດເລືອກໄດ້ພຽງ 10 ຄອບຄົວ. ຈຳນວນເບ້ຍໄມ້ລັກ ແລະ ເບ້ຍບໍ່ສາ ທີ່ປູກໃນ 1 ຄອບຄົວແມ່ນບໍ່ມີຈຳນວນເທົ່າກັນ ຂຶ້ນກັບສະພາບພື້ນທີ່ຕົວຈິງ ແລະ ບວກກັບຄວາມຕ້ອງການ ໄມ້ລັກຫຼາຍກ່ວາບໍ່ສາ ແຕ່ວ່າບໍ່ສາທີ່ປູກໃນແຕ່ລະຄອບຄົວແມ່ນພຽງພໍທີ່ຈະເກັບຂໍ້ມູນ.

ການນຳເບ້ຍໄມ້ລັກໄປປູກ ໄດ້ໃຊ້ວິທີການປູກດ້ວຍເບ້ຍ ສຳລັບຄອບຄົວທີ່ຢູ່ໃກ້ ສ່ວນຄອບຄົວທີ່ຢູ່ໄກແມ່ນໃຊ້ວິທີການປູກດ້ວຍເຫງົ້າ ແຕ່ຢູ່ໃນດອນທົດລອງທີ່ຈະເກັບຂໍ້ມູນຂອງແຕ່ລະຄອບຄົວແມ່ນປູກດ້ວຍວິທີດຽວກັນ ວິທີການປູກດ້ວຍເຫງົ້າຊາວກະສິກອນ

ເຂດພູດອຍໂດຍສະເພາະຢູ່ເມືອງໂພນໄຊ ເຄີຍປະຕິບັດຜ່ານມາແມ່ນໄດ້ຮັບຜົນ ແຕ່ມີຂໍ້
ຈຳກັດຄື ວິທີການປູກແບບນີ້ຕ້ອງປູກໃນໄລຍະຕົ້ນ ເດືອນພຶດສະພາ ຫາຕົ້ນ ເດືອນ
ມິຖຸນາ ສ່ວນການຂົນເບ້ຍໃສ່ພາສະນະບໍ່ຄວນໃສ່ໜາແໜ້ນເກີນ ໄປເວລາຂົນໄປໃນພື້ນ
ທີ່ປູກ.

ເບ້ຍບໍ່ສາທີ່ນຳໄປປູກ ພາຍຫຼັງປູກໄດ້ 1 ເດືອນ ເປີເຊັນລອດຕາຍ 87.69% . ສ່ວນເບ້ຍ
ໄມ້ສັກ ມີເປີເຊັນລອດຕາຍຂ້ອນຂ້າງສູງ (92.67%)

ສະຖານທີ່

ການສຶກສາດັ່ງກ່າວນີ້ ຈະສືບຕໍ່ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຢູ່ ບ້ານ ນ້ຳບໍ່ ແລະ ບ້ານ ທ່າໂພໃຕ້ (ເມືອງ
ໂພນໄຊ) ແຂວງຫຼວງພະບາງ ໃນປີ 2007 ນີ້. ຈາກການປະຕິບັດຜ່ານມາມີເນື້ອທີ່ທັງ
ໝົດ 9.24 ເຮັກຕາ (ບ້ານທ່າໂພໃຕ້ 4.63 ເຮັກຕາຕໍ່ 5 ຄອບຄົວ, ນ້ຳບໍ່ 4.61 ເຮັກຕາຕໍ່
5 ຄອບຄົວ) ເຊິ່ງລາຍລະອຽດມີໃນບົດສະເໜີການຄົ້ນຄວ້າ.

ວິທີການ

ການສຶກສານີ້ຈະສືບຕໍ່ການທົດລອງ, ດັ່ງນີ້:

ປູກໄມ້ສັກໃຫ້ຄອບຄົວທີ່ເຂົ້າຮ່ວມກິດຈະກຳໃຫ້ເຕັມພື້ນທີ່ ແຕ່ຈະສ້າງດອນມີເນື້ອທີ່ 0.5
ເຮັກຕາ (ປູກໄມ້ສັກກັບບໍ່ສາປະສົມປະສານພືດອາຍຸສິ້ນ) ຕໍ່ 1 ຄອບຄົວ

ໃນພາກປະຕິບັດແມ່ນເຮັດຮ່ວມກັບ 10 ຄອບຄົວໃນ 2 ບ້ານ. ການອອກແບບທາງ
ດ້ານສະຖິຕິແມ່ນ ນຳໃຊ້ລະບົບແບບລຸ່ມຕົວຢ່າງ (systematic) 30% ຂອງແຕ່ລະດອນ
ເຊິ່ງໃນ 1 ຄອບຄົວ ມີ 2 ດອນໃຫຍ່ ຂະໜາດຂອງດອນ 0.25 ເຮັກຕາ ໄລຍະຫ່າງຂອງ
ການ ປູກແມ່ນ 3 ແມັດ x 3 ແມັດ ທັງ 2 ດອນແມ່ນມີໄລຍະຫ່າງປູກໄມ້ ເທົ່າກັນ :
ໃນດອນທີ່ປູກໄມ້ສັກລ້ວນ ແລະ ພືດອາຍຸສິ້ນ ໄລຍະຫ່າງປູກໄມ້ສັກກັບໄມ້ສັກ = 3 ມ .
ໃນດອນທີ່ປູກໄມ້ສັກກັບບໍ່ສາ ແລະ ພືດອາຍຸສິ້ນໄລຍະຫ່າງປູກໄມ້ສັກກັບບໍ່ສາ = 3 ມ.
ຊຶ່ງໄລຍະຫ່າງລະຫວ່າງໄມ້ສັກກັບ ໄມ້ສັກ 6 ແມັດ, ບໍ່ສາກັບ ບໍ່ສາ 6 ແມັດ.

ຂໍ້ມູນທີ່ຈະຕ້ອງເກັບກຳ ລວມມີ:

ການຈະເລີນເຕີບໂຕ, ການຕາຍຂອງຕົ້ນໄມ້ສັກ ແລະ ຕົ້ນບໍ່ສາ; ຜົນຜະລິດ ຂອງພືດ
ໄລຍະສັ້ນ (ໝາກງາ, ໝາກເດືອຍ, ຖົ່ວເຫຼອງ) ທີ່ປູກປະສົມ; ມູນຄ່າຕົ້ນທຶນ;
ລາຄາຂາຍ; ການປະເມີນເຕັກໂນໂລຢີໂດຍ ຊາວກະສິກອນເອງ ; ສະພາບຄວາມອຸ
ດົມ ສົມບູນຂອງດິນ.

**ແຜນກິດຈະກຳສຳລັບ
ສົກປີ 2006 - 2007**

ການທົດລອງນີ້ຈະໄດ້ສືບຕໍ່ເກັບກຳຂໍ້ມູນຕ່າງໆແມ່ນທາງສູນຄົ້ນຄວ້າປ່າໄມ້ ຕ້ອງໄດ້ສືບຕໍ່ເກັບກຳຂໍ້ມູນການຈະເລີນເຕີບໂຕ ແລະ ການຫລອດຕາຍ ຂອງຕົ້ນໄມ້. ຄວນປູກຖົ່ວເຫລືອງ ໃນພື້ນທີ່ລະຫວ່າງຕົ້ນໄມ້ ໃນປີທີ 2, ຊຶ່ງເປັນຊ່ວງທີ່ຍັງບໍ່ທັນມີຮົ່ມຫລາຍຈາກໄມ້ສັກ ແລະ ບໍ່ສາ. ຕ້ອງໄດ້ປູກຕົ້ນໄມ້ ທີ່ຕາຍ ຫລື ສູນຫາຍ ຄືນໃໝ່.

ຈະຕ້ອງໄດ້ສະເໜີຂໍ້ມູນທາງດ້ານເສດຖະກິດ ໃນມູນຄ່າການລົງທຶນເບື້ອງຕົ້ນ ແລະ ການໄລ່ລຽງກ່ຽວກັບຕົ້ນທຶນ ແລະ ກຳໄລ. (ເຮັດຮ່ວມກັບ ໂຄງການຍ່ອຍຄົ້ນຄວ້າເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ).

ດຳເນີນການເກັບ ແລະ ວິໃຈຕົວຢ່າງດິນ ເພື່ອຂຽນລາຍງານກ່ຽວກັບຂະບວນການປັບປຸງຄວາມອຸດົມສົມບູນຂອງດິນ.

ແຜນວຽກ

ແຜນປະຕິບັດວຽກງານທັງພາກທ້ອງຖານ ແລະ ພາກສະໜາມມິດັ່ງນີ້:

ປີ 2006 ຫາ 2007	ຕຸລາ	ພະຈິກ	ທັນວາ	ມັງກອນ	ກຸມພາ	ມີນາ	ເມສາ	ພຶດສະພາ	ມິຖຸນາ	ກໍລະກົດ	ສິງຫາ	ກັນຍາ	ຜູ້ຮັບຜິດຊອບ
● ວຽກທ້ອງຖານ													
ປັບຂໍ້ມູນ				X									FRC
ກວດກາແລະສັງລວມຂໍ້ມູນຕ່າງໆທີ່ຈຳເປັນ				X					X				FRC
ຂຽນລາຍງານຄວາມຄົບໜ້າ					X					X			FRC
● ວຽກພາກສະໜາມ													
ເກັບຂໍ້ມູນຜົນຜະລິດພືດອາຍຸສັ້ນ	X												PX
ເກັບຂໍ້ມູນການຈະເລີນເຕີບໂຕຂອງໄມ້ສັກ			X										FRC,NAFReC, PX
ກະກຽມເບ້ຍສັກທີ່ຈະປູກເພື່ອຂະຫຍາຍພື້ນທີ່ຫຼືປູກແທນຄືນຕົ້ນທີ່ຕາຍ				X	X	X	X						NAFReC, PX
ຕິດຕາມການປູກພືດອາຍຸສັ້ນ,ປູກແທນຄືນຕົ້ນໄມ້ທີ່ຕາຍ							X						NAFReC, PX
ກະກຽມພື້ນທີ່ (ອານາໄມ,ຖາກ/ຖາງ)						X							PX

ພະນັກງານເຂົ້າຮ່ວມ

ບຸນປະສັກໄຊ ຄຳພູມີ (FRC), ນາງ ນິດຄຳ ຈັນທະວົງ (NAFReC), ສົມພອນ ແກ້ວປະເສີດ (ຫ້ອງການສົ່ງເສີມ ກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ເມືອງ ໂພນໄຊ),

ງົບປະມານຄາດຄະເນ :

93.700.000 ກີບ (ງົບປະມານ 5 ປີ)

ສະຖານະພາບ

ໃນປະຈຸບັນ

ໃນປະຈຸບັນນີ້ ເຫັນວ່າ ກິດຈະກຳດັ່ງກ່າວ ແມ່ນຈະໄດ້ສືບຕໍ່ເກັບຂໍ້ມູນການຈະເລີນເຕີບຂອງໄມ້ສັກ ແລະ ຕົ້ນປ່າທີ່ຍັງເຫຼືອ ແລະ ສັງລວມຂໍ້ມູນຜົນຜະລິດພືດອາຍຸສັ້ນ ປະຈຳປີ 2005 - 2006, ຂໍ້ມູນເສດຖະກິດສັງຄົມຂອງຄອບຄົວທີ່ເຂົ້າຮ່ວມກິດຈະກຳ. ປົກສາທາລິກັບ ພະນັກງານຜູ້ຮັບຜິດຊອບ ຈາກສູນຄົ້ນຄວ້າກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ພາກເໜືອ, ພະນັກງານປະສານງານເມືອງ ກ່ຽວກັບ ການກະກຽມເບ້ຍໄມ້ທີ່ຈະປູກແທນຄົນ ຕົ້ນທີ່ຕາຍ ແລະ ຂະຫຍາຍເນື້ອທີ່ປູກພາຍໃນຄອບຄົວ ຫຼື ຄອບຄົວອື່ນ.

4.5. ຫົວຂໍ້ຄົ້ນຄວ້າ ການປູກເປືອກເມືອກໃນພື້ນທີ່ປ່າເລົ່າ

ຈຸດປະສົງ

ເພື່ອເພີ່ມຜົນຜະລິດເປືອກເມືອກໃຫ້ຫຼາຍຂຶ້ນ ໂດຍບໍ່ມີຜົນກະທົບຕໍ່ປະລິມານເປືອກເມືອກໃນທຳມະຊາດ, ເພື່ອອະນຸລັກໄມ້ເປືອກເມືອກໃຫ້ມີຄວາມຍືນຍົງ ສາມາດຕອບສະໜອງໄດ້ ຕາມຕະຫຼາດຕ້ອງການ ແລະ ເປັນສວນສາທິດແກ່ປະຊາຊົນຜູ້ທີ່ມີຄວາມສົນໃຈ ຢາກປູກເປືອກເມືອກ.

ບົດອະທິບາຍ ແລະ ຄວາມກ່ຽວພັນ

ພາກເໜືອ ແມ່ນເຂດໜຶ່ງ ທີ່ມີພື້ນທີ່ການຜະລິດກະສິກຳຢ່າງຈຳກັດ, ເຊິ່ງນອກຈາກຊາວກະສິກອນຈະອາໄສການຖາງປ່າ ເພື່ອປູກພືດກະສິກຳແລ້ວ, ການຊອກຫາເຄື່ອງປ່າຂອງດົງມາຂາຍເປັນສິນຄ້າ ກໍ່ແມ່ນສ່ອງທາງໜຶ່ງ ທີ່ສ້າງລາຍຮັບແກ່ປະຊາຊົນໃນຊຸມນະບົດໂດຍກົງ.

ປະຈຸບັນ ປະລິມານເຄື່ອງປ່າຂອງດົງໄດ້ຫຼຸດລົງ ໂດຍສະເພາະ ແມ່ນຊະນິດພັນທີ່ເປັນ ສິນຄ້າ ເນື່ອງຈາກ ຄວາມຕ້ອງການຂອງຕະຫຼາດແມ່ນໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນເລື້ອຍໆ ແລະ ການຂະຫຍາຍຕົວຢ່າງວ່ອງໄວຂອງຈຳນວນປະຊາກອນ ອັນເຊິ່ງເຮັດໃຫ້ມີຄວາມຕ້ອງການ ທາງດ້ານສະບຽງອາຫານເພີ່ມຂຶ້ນ.

ໃນປີ 1999 - 2000 ແຂວງ ຫຼວງນ້ຳທາ ກໍ່ແມ່ນແຂວງໜຶ່ງທີ່ສົ່ງອອກ ເປືອກເມືອກຫຼາຍ ເຖິງ 282 ໂຕນ ລອງລົງມາແມ່ນແຂວງບໍ່ແກ້ວ ແລະ ແຂວງຫົວພັນ ຄື 86 ແລະ 15 ໂຕນ ຕາມລຳດັບ ໃນລາຄາ 1.500 - 2.500 ກີບ/ ກິໂລແຫ້ງ . ປີ 2000 ສະເພາະແຂວງ ອຸດົມໄຊ ສົ່ງອອກເປືອກເມືອກ ຂາຍໃຫ້ຈີນໃນຈຳນວນ 680 ໂຕນ ໃນລາຄາ 2.500- 3.000 ກີບ / ກິໂລແຫ້ງ

ເປືອກເມືອກ ກໍ່ແມ່ນໜຶ່ງໃນຊະນິດພັນເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ ທີ່ເປັນສິນຄ້າ ແລະ ໄດ້ຮັບການ ຊຸດຄົ້ນໃນແຕ່ລະປີ, ແຕ່ການຊຸດຄົ້ນນັ້ນ ແມ່ນການຊຸດຄົ້ນແບບດັບສູນ ເຊິ່ງເຮັດໃຫ້ປະລິ ມານ ຂອງມັນໄດ້ຫຼຸດລົງເທື່ອລະນ້ອຍ. ສະນັ້ນ, ການນຳເອົາເປືອກເມືອກ ອອກມາປູກ ເປັນສວນ ເພື່ອເກັບກຽວຜົນຜະລິດໃນອະນາຄົດ ແມ່ນ ທາງເລືອກໜຶ່ງທີ່ດີ ເພື່ອຮັບປະ ກັນຄວາມຍືນຍົງ ຂອງປະລິມານເປືອກເມືອກທີ່ມີຢູ່ໃນທຳມະຊາດ.

ໃນໄລຍະຜ່ານມາ ການນຳເອົາເປືອກເມືອກອອກມາປູກນັ້ນ ແມ່ນຍັງບໍ່ທັນປະກົດໃຫ້ ເຫັນເປັນຂະບວນການໃຫຍ່, ໃນທົ່ວຂໍ້ ການສຶກສານີ້ແມ່ນ ເລັ່ງໃສ່ການຊອກຫາຮູບແບບ ການປູກເປືອກເມືອກທີ່ເໝາະສົມ ໂດຍສາມາດຈະເລີນເຕີບໄດ້ດີ.

ຄາດໝາຍຜົນໄດ້ຮັບ

ໄດ້ຂໍ້ແນະນຳໃນການປູກເປືອກເມືອກໃນພື້ນທີ່ປ່າເລົ່າ ແກ່ປະຊາຊົນຜູ້ທີ່ມີຄວາມສົນໃຈ ແລະ ເປັນຜົນການສຶກສາຂັ້ນພື້ນຖານໃຫ້ແກ່ການຄົ້ນຄ້ວາໃນອະນາຄົດ. ເປັນທາງເລືອກ ທີ່ດີ ທີ່ສາມາດຊ່ວຍໃນການວາງແຜນນຳໃຊ້ທີ່ດິນປ່າໄມ້ໃຫ້ເກີດຜົນປະໂຫຍດສູງສຸດຈາກ ການປູກບາງຊະນິດພັນເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ.

ການທົບທວນວຽກງານ

ເປືອກເມືອກ ໄດ້ມີການກະຈາຍພັນຢູ່ໃນຫຼາຍ ປະເທດໃນອາຊີຕາເວັນອອກສ່ຽງໃຕ້. ປະ ເທດລາວແມ່ນພົບ ເຫັນຢູ່ໃນເຂດພາກເໜືອ ເກີດຢູ່ໃນລະດັບຄວາມສູງຈາກລະ ດັບໜ້າ ນ້ຳທະເລ 400-800 m. ມັກເກີດຢູ່ໃນພື້ນທີ່ແຄມ ນ້ຳ, ດິນມີຄວາມອຸດົມສົມບູນ ຕາມ ເນີນພູຂອງປ່າດົງດິບທີ່ ມີຄວາມຊຸ່ມຊື່ນສູງ. ເປືອກເມືອກນຳໃຊ້ເປັນຢາສະໝຸນໄພ ຮັກ ສາພະຍາດ, ເຮັດກາວ, ທູບໄລ່ຍຸງ. ເປືອກເມືອກເປັນສິນຄ້າສິ່ງອອກຂາຍປະເທດຈີນ (ວິຈິດ ລຳໄຊ, 2005)

ການທົດລອງການປູກເປືອກເມືອກ ໂດຍໂຄງການ GAA (German Agro Action) ໃນ ປີ 2005 ທີ່ບ້ານ ເປົ້າໝາຍທີ່ເມືອງ ນາໝີ ໄດ້ມີຜົນການສຶກສາເບື້ອງຕົ້ນວ່າ ຕົ້ນເປືອກ ເມືອກ ແມ່ນສາມາດຈະເລີນເຕີບໄດ້ດີ ໃນບໍລິເວນແຄມຫ້ວຍນ້ຳ ແລະ ບ່ອນທີ່ມີຄວາມ ຊຸ່ມຊື່ນສູງ ນອກຈາກນັ້ນ ພື້ນທີ່ປູກຕ້ອງເປີດແສງປະມານ 70% ແຕ່ຖ້າຫາກປູກໃນພື້ນທີ່ ເປັນແປນ ຕົ້ນເປືອກເມືອກ ມີການຈະເລີນເຕີບໂຕຂ້າ ແລະ ມີເປົ້າເຊັ່ນການຕາຍສູງ.

ສະຫຼຸບຜົນຮັບ

ຜ່ານການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຜ່ານມາໄດ້ມີຊາວກະສິກອນເຂົ້າຮ່ວມທັງໝົດຄື: ເມືອງໂພນໄຊ 2 ບ້ານ (ຫ້ວຍມັນ ແລະ ນ້ຳບໍ່ ມີ 7 ຄອບຄົວ, ມີເນື້ອທີ່ ເທົ່າກັບ 2,4 ຮຕ ແລະ ໃຊ້ແນວ ພັນເບ້ຍເປືອກເມືອກ 2266 ເບ້ຍ, ເມືອງນາໝີ ມີ 21 ຄອບຄົວ, ມີ 3 ບ້ານ (ນາໝີເໜືອ, ນາໝີໃຕ້ ແລະ ກີກຝາດ) ມີເນື້ອທີ່ເທົ່າກັບ 2,99 ຮຕ ແລະ ໃຊ້ແນວພັນ ທັງໝົດເປືອກ ເມືອກ 3322 ເບ້ຍ ແລະ ຫລັງຈາກປູກໄດ້ 2 ເດືອນແມ່ນໄດ້ມີການລົງສຳຫລວດເປີເຊັນ ການລອດຕາຍ ແລະ ສຳຫລວດການຈະເລີນເຕີບໂຕຂຶ້ນຜ່ານການລົງສຳຫລວດຕົວຈິງ ແລ້ວ ແມ່ນໄດ້ຂໍ້ມູນດັ່ງນີ້:

- ຄວາມສູງຂອງເປືອກເມືອກໂດຍສະເລັຍເທົ່າກັບ 1,50 m
- ໜ້າຕ້າງຄຳຮາກ 2 ຊັງຕີແມັດ.

ການປູກເປືອກເມືອກໃສ່ໃນພື້ນທີ່ປ່າແປນ ແລະ ເຂດເທິງຈອມພູສູງແມ່ນມີຄວາມສ່ຽງຕໍ່ ກັບຄວາມເສຍຫາຍຫຼາຍ

ເປືອກເມືອກຕາຍຫລາຍເນື່ອງຈາກ ພື້ນທີ່ດິນແຂງກະດ້າງ, ຄຸນນະພາບຂອງເບ້ຍໄມ້ບໍ່ໄດ້ ມາດຕະຖານ, ເບ້ຍໄມ້ບໍ່ແຂງແຮງ, ຫຼັງຈາກປູກແລ້ວຝົນບໍ່ຕົກໃສ່, ການຂົນສົ່ງກໍ່ໄກຈາກ ພື້ນທີ່.

ສະຖານທີ່

ເມືອງໂພນໄຊ, ບ້ານ ນາ້ືບໍ່ ແລະ ຫ້ວຍມັນ ເມືອງນາໝໍ້ ບ້ານ ນາໝໍ້ເໜືອ, ນາໝໍ້ໄຕ້ ແລະ ປາງທອງ.

ວິທີການ

ການຄົ້ນຄວ້ານີ້ແມ່ນການປູກ ດ້ວຍຮູບການປູກກ້ອງປ່າດ້ວຍວິທີດຽວ ແລະ ປູກເປືອກ ເມືອກ ຊະນິດດຽວ ດ້ວຍໄລຍະຫ່າງ 2x2 ແມັດ, ຕາມພື້ນທີ່ປ່າເຫຼົ່າຂອງແຕ່ລະຄອບຄົວ

ເກັບກຳເປີເຊັນການລອດຕາຍແບບ 100 %

ການເກັບກຳຂໍ້ມູນການຈະເລີນເຕີບໂຕລວງສູງ ແລະ ໜ້າຕ້າງຄໍຣາກ ແມ່ນກຳນົດເປັນ ດອນ ທີ່ມີຂະໜາດ 36 x 36 m, ກວມເອົາຈຳນວນເບ້ຍ 324 ເບ້ຍ/ 1 ຄອບຄົວ.

ເກັບກຳຂໍ້ມູນທາງດ້ານຜົນຜະລິດ ໂດຍເກັບໝົດທີ່ປະຊາຊົນເກັບກູ້ໄດ້ໃນແຕ່ລະປີຂອງ ແຕ່ ລະຄອບຄົວ ດ້ວຍການຊ້ຽນຈໍ້ໜັກ.

ແຜນກິດຈະກຳ

ສຳລັບສົກປີ 2006 - 2007 ແຜນປະຕິບັດວຽກງານທັງພາກທ້ອງຖານ ແລະ ພາກສະໜາມມີດັ່ງນີ້:

ແຜນວຽກ

2006 ຫາ 2007	ຕຸລາ	ພະຈິກ	ທັນວາ	ມັງກອນ	ກຸມພາ	ມີນາ	ເມສາ	ພຶດສະພາ	ມິຖຸນາ	ກໍລະກົດ	ສິງຫາ	ກັນຍາ	ຜູ້ຮັບຜິດຊອບ
ພາກທ້ອງຖານ													
ສ້າງແຜນ		X						X					FRC
ວິເຄາະຂໍ້ມູນ				X						X		X	FRC
ຂຽນບົດລາຍງານ				X					X	X			FRC
ນຳສະເໜີຜົນ				X					X	X			FRC
ວຽກງານພາກສະໜາມ													
ເກັບກຳຂໍ້ມູນ		X							X				FRC,NAFR ec,NM
ປູກສ້ອມ									X				NM

ພະນັກງານເຂົ້າຮ່ວມ

ທ. ສຸນິ ພິມດວງສີ ພະນັກງານສູນຄົ້ນຄວ້າປ່າໄມ້, ໄຊຍະສິດ ພະນັກງານສູນຄົ້ນຄວ້າ ພາກ ເໜືອ, ຄຳຫຼ້າ ທິບພະຫົງ ພະນັກງານທ້ອງຖານປະສານງານໂຄງການ ປະຈຳ ເມືອງ ນາໝີ້ ແລະ ຈັນໄຕ ວົງພະຈັນ ພະນັກງານທ້ອງຖານປະສານງານໂຄງການ ປະຈຳ ເມືອງ ໂພນໄຊ

ງົບປະມານຄາດຄະເນ

40,000,000 ກີບ (ງົບປະມານ 3 ປີ)

ສະຖານະພາບ

ໃນປະຈຸບັນ

ໃນປະຈຸບັນເຫັນວ່າກິດຈຳກຳດັ່ງກ່າວຢູ່ ເມືອງໂພນໄຊ ໄດ້ໂຈະໄປແລ້ວ (ບໍ່ມີການເກັບກຳຂໍ້ມູນ) ເນື່ອງຈາກເບື້ອງເມືອງກວດກາຕາຍຫລາຍ ຍ້ອນວ່າເບ້ຍທີ່ນຳໄປປູກ ບໍ່ມີຄຸນນະພາບ, ແຕ່ຈະໄດ້ມອບໃຫ້ທາງທ້ອງຖານສົ່ງເສີມກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ເມືອງ ເປັນຜູ້ ຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ລົງຕິດຕາມໃນການ ປູກທົດແທນຄືນໄໝ້ ດ້ວຍພືດຊະນິດເກົ່າ ຫລື ຊະນິດອື່ນທີ່ມີ ຄຸນນະພາບ ແລະ ສາມາດສ້າງລາຍຮັບໃນອະນາຄົດ.

ສຳລັບ ເມືອງນາໝີ້ ແມ່ນຈະໄດ້ສືບຕໍ່ຕິດຕາມກວດກາ ແລະ ເກັບກຳຂໍ້ມູນຕໍ່ໄປ.

4.6. ຫົວຂໍ້ຄົ້ນຄວ້າ ການປູກໝາກແໜ່ງໃນພື້ນທີ່ປ່າເລົ່າ

ຈຸດປະສົງ

ເພື່ອເຮັດໃຫ້ປະຊາຊົນມີລາຍໄດ້ເສີມຈາກການເກັບກູ້ໝາກແໜ່ງຈາກສວນປູກມາຂາຍ ເພື່ອຊຸກຍູ້ວຽກການຜະລິດໃຫ້ສູງຂຶ້ນກາຍເປັນສິນຄ້າໂດຍທັນຈາກເຮັດແຕ່ໄສ່ເຂົ້າມາສູ່ ການປູກເຄື່ອງປ່າຂອງດົງຕາມປ່າທຳມະຊາດ ຫຼື ແຄມບ້ານ.

- ສ້າງເປັນສວນສາທິດ ໃຫ້ແກ່ປະຊາຊົນທີ່ບໍ່ໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມໂຄງການ ແລະ ປະຊາຊົນ ອ້ອມຂ້າງໄດ້ເຫັນ.
- ໃຫ້ປະຊາຊົນມີອາຊີບເສີມ ມີວຽກເຮັດງານທຳທີ່ຕໍ່ເນື່ອງກັບການຜະລິດກະສິກຳ ອື່ນໆ ເປັນຕົ້ນ ແມ່ນການປູກເຂົ້າໄສ່.

ບົດອະທິບາຍ ແລະ ຄວາມກ່ຽວພັນ

ມີຜະລິດຕະພັນເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ ເກືອບທຸກຊະນິດ ຖືກນຳໃຊ້ ໂດຍປະຊາຊົນ, ທັງເປັນ ອາຫານ ແລະ ເປັນສິນຄ້າ. ຕາມການປະເມີນ ໃນແຕ່ລະເຂດ ແລະ ແຕ່ລະທ້ອງຖິ່ນແມ່ນ ນຳໃຊ້ແຕກຕ່າງກັນຕາມແຕ່ລະຊະນິດພັນເຄື່ອງປ່າຂອງດົງທີ່ກະຈາຍຢູ່ທົ່ວປະເທດ. ການ ຈັດສັນປ່າທຳມະຊາດຍັງບໍ່ພຽງພໍໃນການນຳໃຊ້ ແລະ ການຊຸດຄົ້ນແບບດັບສູນຂອງປະ ຊາຊົນບາງທ້ອງຖິ່ນ.

ການທົດລອງປູກບາງຊະນິດຂອງເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ ແມ່ນເພື່ອເປັນການບູລະຮັກສາແນວພັນ ແລະ ໃຫ້ໄດ້ຮັບຜົນຜະລິດທີ່ດີມີຄຸນນະພາບ ແລະ ປະລິມານຫຼາຍ ເພື່ອຮັກສາປ່າທຳມະຊາດໃຫ້ຍືນຍົງຕະຫຼອດໄປ.

ໝາກແໜ່ງ (Amomum) ແມ່ນຜະລິດຕະພັນໜຶ່ງທີ່ເປັນທ່າແຮງອັນສຳຄັນ ທາງດ້ານເສດຖະກິດໃນການສົ່ງອອກ ເພື່ອນຳໃຊ້ເປັນຢາສະໝຸນໄພ ແລະ ເຄື່ອງເທດສຳລັບປຸງແຕ່ງອາຫານຕ່າງໆ.

ໃນປະຈຸບັນການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງ ພົນລະເມືອງໃນອັດຕາ 2,4%/ປີ ອາດເປັນສິ່ງກົດດັນທີ່ນຳໄປສູ່ກົນໄກເສດຖະກິດການຕະຫຼາດ ທີ່ມີການພັດທະນາທາງດ້ານກະສິກຳ ແລະ ອຸດສະຫະກຳ. ຍ້ອນເຫດຜົນນີ້ຢັ້ງເຮັດໃຫ້ຄົນເຮົາມີຄວາມຕ້ອງການ ຂະຫຍາຍຕະຫຼາດເຄື່ອງປ່າຂອງດົງໃຫ້ຫຼາຍຂຶ້ນ ໂດຍສະເພາະໝາກແໜ່ງ. ເພື່ອເພີ່ມຜົນຜະລິດ ແລະ ຕອບສະໜອງໃຫ້ພຽງພໍກັບຄວາມຕ້ອງການນັ້ນ. ການນຳເອົາໝາກແໜ່ງອອກມາປູກເພື່ອເປັນສິນຄ້າ ແມ່ນທາງເລືອກໜຶ່ງທີ່ດີໃນການຊອກຫາຊ່ອງທາງທີ່ເໝາະສົມ ໃຫ້ແກ່ປະຊາຊົນຜູ້ທີ່ມີຄວາມສົນໃຈປູກໝາກແໜ່ງເປັນພື້ນທີ່ຂະໜາດກວ້າງ.

ຄາດໝາຍຜົນໄດ້ຮັບ

ໝາກຜົນຂອງການຄົ້ນຄວ້າທົດລອງນີ້ ແມ່ນມີຂໍ້ມູນຕ່າງໆ ສາມາດແນະນຳຜົນ ທົດລອງດ້ານວິຊາການທີ່ດີໃຫ້ແກ່ພະນັກງານທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ຊາວບ້ານ ໂດຍການ ຜະລິດເປັນປື້ມຄູ່ມື ສຳລັບເຕັກນິກການປູກ ທີ່ລວມເຖິງວິທີການຈັດການສວນປູກຕ່າງໆ. ຫຼຸດຜ່ອນການນຳໃຊ້ ຫຼື ຊຸດຄົ້ນ ໝາກແໜ່ງໃນທຳມະຊາດ ໂດຍເປີດໂອກາດໃຫ້ຈຳນວນປະຊາກອນຂອງໝາກແໜ່ງ ໄດ້ມີການຂະຫຍາຍຕົວຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ ແລະ ຮັບປະກັນຄວາມຍືນຍົງ.

ການທົບທວນວຽກງານ

ໝາກແໜ່ງກວາງຕຸ້ງ (Amomum) ຢູ່ໃນຕະກຸນ Zingiberaceae ຊຶ່ງມີຖິ່ນກຳເນີດຢູ່ໃນເອເຊຍເຂດຮ້ອນ ເຕີບໂຕໄດ້ດີໃນປ່າຊຶ້ນປຽກ ປ່າດົງ ປ່າໂລ່ງແຈ້ງ ດິນຜຸຜຸຍ ດິນປົນຊາຍ. ເປັນພືດລົ້ມລຸກລຳຕົ້ນສູງປະມານ 100-200 Cm, ໃບດ່ຽວ ມີຂະໜາດໃຫຍ່ ເສັ້ນກ່າງ ໃບຂະໜານ ກົກກ້ານໃບເປັນກາບ, ໃບຮູບວິ ເສັ້ນກ່າງໃບ ເຫັນຊັດເຈນທາງດ້ານຫຼັງ, ຫຼັງໃບສີເຂັ້ມ, ດອກ ເປັນຊໍ່ຊໍ່ອນດອກ ອອກບໍລິເວນຮາກ ມີຂະໜາດ 0.7-1.5 ຊມ. ໝາກແກ່ໃນຊ່ວງເດືອນ 7-8 ຂອງປີ. ໝາກແໜ່ງຕາມທຳມະຊາດ ມີຊະນິດທີ່ເປັນລາຄາມີຫຼາຍຊະນິດ ແຕ່ໝາກແໜ່ງກວາງຕຸ້ງ ເປັນຊະນິດ ທີ່ເກີດໄດ້ດີໃນປ່າໂຄກ ແລະ ສາມາດເກັບກູ້ໄວ.

ການກະຈາຍພັນຂອງໝາກແໜ່ງມີແຕ່ເໜືອເຖິງໃຕ້ ນອກນີ້ຍັງມີຢູ່ໃນປະເທດໃກ້ຄຽງອີກຫຼວດນາມ, ໄທ, ຈີນ ເກີດປົນກັບປ່າໄມ້ຢູ່ກ້ອງຮົມໄມ້ແມ່ນເກີດໄດ້ດີ ເຊັ່ນ: (ວິຈິດ ລຳໄຊ, 2005)

ໂຄງການ GAA (German Agro Action) ໄດ້ມີການທົດລອງປູກໝາກແໜ່ງຢູ່ ທີ່ບ້ານນາເຕົ້າໃໝ່ ເມືອງ ນາໝີ້ ແຂວງ ອຸດົມໄຊ ຊຶ່ງໄດ້ມີຜົນການສຶກສາວ່າ ຕົ້ນໝາກແໜ່ງແມ່ນສາມາດປູກໄດ້, ມີການຈະເລີນເຕີບໂຕດີ ແລະ ໄດ້ຜົນຜະລິດສູງພໍສົມຄວນ ມາຮອດປະຈຸບັນ ຄອບຄົວທີ່ປູກ ແມ່ນສາມາດເກັບກຽວຜົນຜະລິດ.

ສະຫລຸບຜົນຮັບ

ຜ່ານການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຜ່ານມາ ໄດ້ມີຊາວກະສິກອນເຂົ້າຮ່ວມທັງໝົດ ຄື: ເມືອງ ນາໝີ້ ບ້ານ ມີໄຊມີ 5 ຄອບຄົວ, ມີພື້ນທີ່ 3,5 ເຮັກຕາ ແລະ ໃຊ້ແນວພັນເບ້ຍໝາກແໜ່ງ 9.625 ເບ້ຍ ແລະ ຫຼັງຈາກປູກໄດ້ 2 ເດືອນແມ່ນໄດ້ມີການລົງສຳຫຼວດເປີເຊັນ ການລອດຕາຍ ແລະ ສຳຫຼວດການຈະເລີນເຕີບໂຕຂອງຜ່ານການລົງສຳຫຼວດຕົວຈິງແລ້ວແມ່ນໄດ້ຂໍ້ມູນດັ່ງນີ້:

- ຄວາມສູງຂອງໝາກແໜ່ງໂດຍສະເລ່ຍເທົ່າກັບ 70-80 ຊັງຕີແມັດ.
- ໜ້າຕ້າງຄໍຮາກ 1-2 ຊັງຕີແມັດ.
- ເປີເຊັນການລອດຕາຍໂດຍສະເລ່ຍເທົ່າກັບ 80 ເປີເຊັນ.
- ບົດຮຽນທີ່ພົບໄດ້ແມ່ນການປູກໝາກແໜ່ງ ຄຸນນະພາບຂອງເບ້ຍໄມ້ບໍ່ໄດ້ມາດຕະຖານ, ເບ້ຍໄມ້ບໍ່ແຂງແຮງ.

ສະຖານທີ່

ບ້ານ ມີໄຊ ເມືອງ ນາໝີ້, ແຂວງອຸດົມໄຊ

ວິທີການ

ໃນການທົດລອງການສຶກສານີ້ ແມ່ນເປັນການຕິດຕາມການຈະເລີນເຕີບໂຕຂອງໝາກແໜ່ງກວາງຕຸ້ງ ທີ່ໄດ້ປູກໃນໄລຍະຫ່າງ 2x2 ແມັດ, ແລະ ການໃຫ້ຜົນຜະລິດໃນອະນາຄົດໂດຍ ການສົມທຽບກັນລະຫວ່າງຄອບຄົວ ກັບ ຄອບຄົວ ໃນນີ້ ແມ່ນໄດ້ແບ່ງອອກເປັນ 5 ຄອບຄົວ.

ການເກັບກຳຂໍ້ມູນ ແມ່ນຈະໄດ້ດຳເນີນການຕິດຕາມໂດຍ ການວັດແທກການຈະເລີນເຕີບໂຕ ປີລະ 1 ຄັ້ງ

ການວິເຄາະຂໍ້ມູນ ແມ່ນວິເຄາະດ້ວຍໂປຼແກມ (Excel)

ແຜນກິດຈະກຳ

ສຳລັບສົກປີ 2006 - 2007

ທຳອິດ ແມ່ນຈະໄດ້ມີການລົງວັດແທກການຈະເລີນເຕີບໂຕ ແລະ ສິ່ງສຳຄັນ ແມ່ນຈະໄດ້ມີການສ້ອມຄືນ ເບ້ຍທີ່ຂາດຫາຍໄປ, ແນະນຳປະຊາຊົນໃນການບົວລະບັດຮັກສາ ໂດຍສະເພາະແມ່ນການເປີດແສງ ແລະ ປ້ອງກັນໄຟລາມປ່າ, ຊອກຫາສາຍເຫດຂອງການຕາຍຂອງເບ້ຍໝາກແໜ່ງ ເພື່ອຈະໄດ້ມີການຫາທາງແກ້ໄຂ ໃນປີຕໍ່ໜ້າ.

ແຜນວຽກ

2006 ຫາ 2007	ຕຸລາ	ພະຈິກ	ທັນວາ	ມັງກອນ	ກຸມພາ	ມີນາ	ເມສາ	ພຶດສະພາ	ມິຖຸນາ	ກໍລະກົດ	ສິງຫາ	ກັນຍາ	ຜູ້ຮັບຜິດຊອບ
ພາກຫ້ອງການ													
ສ້າງແຜນ		X						X					FRC
ວິເຄາະຂໍ້ມູນ				X						X		X	FRC
ຂຽນບົດລາຍງານ				X					X	X			FRC
ນຳສະເໜີຜົນ				X					X	X			FRC
ວຽກງານພາກສະໜາມ													
ເກັບກຳຂໍ້ມູນ		X	X						X			X	FRC,NAF Rec
ປຸກສ້ອມ									X				NM

ພະນັກງານເຂົ້າຮ່ວມ

ທ. ສຸນິ ພິມດວງສີ ພະນັກງານສູນຄົ້ນຄວ້າປ່າໄມ້, ໄຊຍະສິດ ພະນັກງານສູນຄົ້ນຄວ້າພາກເໜືອ, ຄຳຫຼ້າ ທິບພະຫົງ ພະນັກງານຫ້ອງການປະສານງານໂຄງການ ປະຈຳ ເມືອງນາໜີ້.

ງົບປະມານຄາດຄະເນ

40,000,000 ກີບ (ໂຄງການ 3 ປີ)

ສະຖານະພາບ

ກິດຈະກຳດັ່ງກ່າວ ໂດຍທົ່ວໄປ ແມ່ນເຫັນວ່າ ຕົ້ນໜາກແໜ່ງ ແມ່ນສາມາດຈະເລີນເຕີບໂຕໄດ້ດີ, ສະນັ້ນ ແມ່ນຈະໄດ້ມີການສືບຕໍ່ລົງເກັບຂໍ້ມູນ ທາງດ້ານການຈະເລີນເຕີບໂຕ. ແລະ ຂະຫຍາຍເນື້ອທີ່ການປຸກອອກເປັນພື້ນທີ່ໃຫຍ່ ເຊິ່ງມີຫຼາຍຄອບຄົວເຂົ້າຮ່ວມ.

4.7. ຫົວຂໍ້ຄົ້ນຄວ້າ : ການວາງແຜນກຸ່ມບັນພັດທະນາລົງເລິກວຽກຈັດສັນປ່າໄມ້ຊຸມຊົນ

ສຳເລັດການຝຶກອົບຮົມກ່ຽວກັບການວາງແຜນກຸ່ມບັນພັດທະນາລົງເລິກວຽກຈັດສັນປ່າໄມ້ຊຸມຊົນ ທີ່ໄດ້ຈັດຂຶ້ນທີ່ແຂວງ ອຸດົມໄຊ.

ໂດຍ: ຄູ່ຝຶກ ແມ່ນ ທ່ານ ຄຳໄພ ມະນີວິງ

ພະນະງານ (ນັກຄົ້ນຄວ້າ) ເຂົ້າຮ່ວມທັງໝົດ ລວມ 16 ຄົນ ເຊິ່ງມາຈາກ ສູນຄົ້ນຄວ້າປ່າໄມ້ 4 ຄົນ, ສູນຄົ້ນຄວ້າກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ພາກເໜືອ 2 ຄົນ, ຫ້ອງການສົ່ງເສີມກະສິກຳເມືອງ ໂພນໄຊ 01 ຄົນ ພະນັກງານ ແລະ ຫ້ອງ

ການປະສານງານໂຄງການ ເມືອງ 4 ຄົນ ແລະ ຫ້ອງການສົ່ງເສີມກະສິກຳເມືອງນາໝີ 01 ຄົນ ພະນັກງານ ແລະ ຫ້ອງການປະສານໂຄງການເມືອງ 4 ຄົນ

- ພະນັກງານເຂົ້າຮ່ວມ**   ທ. ພິມມາ ປະທຸມະວົງ, ອຸທອງ ວົງໄຊ ພະນັກງານສູນຄົ້ນຄວ້າປ່າໄມ້, ນາງ ມະນີຈັນ, ທ ນິດພະກອນ ພະນັກງານ ສູນຄົ້ນ ຄວ້າພາກ ເໜືອ, ຄຳຫຼ້າ ຫິບພະຫິງ ແລະ ສຸລິວັນ ພະນັກງານ ຫ້ອງ ການປະສານງານໂຄງການ ປະຈຳ ເມືອງນາໝີ.
- ງົບປະມານຄາດຄະເນ**   80,000,000 ກີບ (ໂຄງການ 3 ປີ)
- ສະຖານະພາບ**   ກິດຈະກຳດັ່ງກ່າວ ແມ່ນຈະໄດ້ ສືບຕໍ່ກຳລັງດຳເນີນການວາງແຜນ ແລະ ຊຽນແຜນ ພັດທະນາບ້ານ ລົງເລິກ ກ່ຽວກັບວຽກຈັດສັນປ່າໄມ້ ຊຸມຊົນ